

ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI

UNIWERSYTETU EKONOMICZNEGO W KRAKOWIE

Obejmujące m.in. zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, a także zasady techniczno-organizacyjne, dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych i ich ochrony.

Spis treści

Rozdział 1. Informacje ogólne	4
1.1. Rok obrotowy.....	5
1.2. Okresy sprawozdawcze	5
1.3. Sprawozdanie finansowe Uczelni.....	6
1.3.1. Określenie środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania o których mowa w sprawozdaniu o stanie środków pieniężnych (metoda pośrednia) zdefiniowanym w załączniku 1 do ustawy o rachunkowości	6
1.3.2. Błąd wpływający na jakość sprawozdania finansowego	7
1.3.3. Ustalanie wyniku finansowego.	7
1.4. Określenie kręgu podmiotów powiązanych zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 34-44 UoR.....	8
1.5. Określenie terminów i częstotliwości dokonywania wyceny aktywów i pasywów	8
Rozdział 2. Prowadzenie ksiąg rachunkowych	9
2.1. Księgi rachunkowe – informacje ogólne	9
2.1.1. Miejsce, czas oraz technika prowadzenia ksiąg rachunkowych	9
2.1.2. Księgi rachunkowe – wykaz	9
2.1.3. Podstawa zapisów w księgach rachunkowych i korekta błędów	11
2.2. Dowody księgowe	12
2.2.1. Cechy dowodu księgowego.....	12
2.2.2. Kontrola dowodów księgowych.....	13
2.2.3. Dekretacja dowodów księgowych.....	14
2.3. Nadrzędne zasady rachunkowości	14
2.3.1. Zasada rzetelnego obrazu (wiarygodności).....	14
2.3.2. Zasada przewagi treści nad formą.....	15
2.3.3. Zasada ciągłości	15
2.3.4. Zasada memoriału	15
2.3.5. Zasada współmierności	15
2.3.6. Zasada kontynuacji działania	16
2.3.7. Zasada ostrożności	16
2.3.8. Zasada istotności	16
2.3.9. Zasada podwójnego zapisu	16
2.3.10. Zasada kompletności i chronologii zapisów	17
3. Podstawowe kategorie wyceny	17
4. Wykaz kont księgowych	19
5. Charakterystyka używanych programów komputerowych, zasady ochrony i archiwizowania dokumentacji księgowej.....	19
5.1. Charakterystyka używanych programów komputerowych.....	19
5.2 Ochrona i archiwizowanie dokumentacji księgowej i danych wprowadzanych do programu finansowo-księgowego	20
6. Inwentaryzacja.....	21

7. Charakterystyka zespołów kont wraz z bieżącą i bilansową wyceną aktywów i pasywów oraz z opisem zasad ustalania wyniku finansowego.....	22
7.1. Zespół „0” Aktywa trwałe.....	22
7.2. Zespół „1” Środki pieniężne, rachunki bankowe.....	36
7.3. Zespół „2” Rozrachunki i roszczenia.....	42
7.4. Zespół „3” Materiały i towary	51
7.5. Zespół „4” Koszty według rodzajów i ich rozliczenie.....	54
7.6. Zespół „5” Koszty według typów działalności i ich rozliczenie	60
7.7. Zespół „6” Produkty i rozliczenia międzyokresowe.....	66
7.8. Zespół „7” Przychody i koszty związane z ich osiągnięciem.....	70
7.9. Zespół „8” Kapitały (fundusze), fundusze specjalne, rezerwy i wynik finansowy	79
7.10. Konta pozabilansowe	86

Załączniki:

1. Wykaz kont syntetycznych księgi głównej
2. Przykład tworzenia kont analitycznych.
3. Opis rachunku kosztów UEK.
4. Wykaz stosowanych rejestrów i rodzajów dowodów księgowych.
5. Wykaz programów komputerowych.
6. Wykaz kont syntetycznych i analitycznych (wydruk z programu EGERIA) – Płyta CD.
7. Dokumentacja programu EGERIA – Płyta CD.

Rozdział 1. Informacje ogólne

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, zwany w dalszej części dokumentu UEK, prowadzi politykę rachunkowości na podstawie:

- a. ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 120 z późn.zm.),
- b. ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 742 z późn.zm.),
- c. przepisów podatkowych, w tym głównie: ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 2805 z późn. zm.); dalej zwaną ustawą pdop i ustawą o podatku od towarów i usług (tekst jednolity Dz.U. z 2024 r., poz. 361 z późn. zm.) dalej zwaną ustawą o VAT.

W przypadku braku stosownego unormowania w ustawie o rachunkowości UEK kieruje się zaleceniami wynikającymi z krajowych i międzynarodowych standardów rachunkowości.

Zgodnie z art. 10 ustawy o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 120 z późn.zm), dalej zwaną UoR) ustala się zasady rachunkowości, obowiązujące w Uniwersytecie Ekonomicznym Krakowie od dnia 1 stycznia 2024 r.

Zasadniczym celem przedstawionych niżej zasad jest obowiązek stosowania rozwiązań przewidzianych w ustawie o rachunkowości oraz umożliwienie osiągnięcia niżej wymienionych celów:

- a. rzetelnego i prawidłowego ustalenia oraz jasnego odzwierciedlenia stanu majątkowego i finansowego UEK,
- b. prawidłowego ustalenia wyniku finansowego i rentowności,
- c. sporządzenia prawidłowych sprawozdań finansowych,
- d. ustalenia podstaw do rozliczeń z tytułu podatków, opłat, składek itp.,
- e. prawidłowego ustalenia stanów rozliczeń z kontrahentami,
- f. stworzenia skutecznej kontroli wewnętrznej dokonywanych operacji gospodarczych.

Wszelkie zmiany dotyczące ustalonych zasad ujętych w niniejszym opracowaniu wymagają formy pisemnej.

Przyjęta do stosowania dokumentacja dotycząca zasad prowadzenia rachunkowości obejmuje:

- a. wykaz kont księgi głównej i kont pomocniczych oraz zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych,
- b. ogólne zasady klasyfikacji i ujmowania w księgach rachunkowych zdarzeń gospodarczych,
- c. zasady wyceny aktywów i pasywów,
- d. zasady i terminy przeprowadzania inwentaryzacji,
- e. ustalenie rodzajów dowodów księgowych oraz wymogów, które powinny spełniać dowody księgowe,
- f. zasady dokonywania zapisów księgowych w księgach rachunkowych,
- g. zasady kwalifikowania składników majątkowych do środków trwałych i zasady ich umarzania,
- h. zasady ewidencji rzeczowych składników aktywów obrotowych,
- i. zasady ewidencji, rozliczania i kalkulacji kosztów,
- j. opis zasad ustalania wyniku finansowego,
- k. sporządzanie, zatwierdzanie i ogłaszanie sprawozdań finansowych,

- l. ogólne zasady funkcjonowania programu komputerowego do prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- m. opis stosowanych zasad ochrony danych, programów i sprzętu informatycznego.

Polityka rachunkowości uwzględnia przedmiot działalności UEK, w szczególności:

- a. podstawową działalność, tj. działalność dydaktyczną i naukowo-badawczą,
- b. własną działalność socjalną (Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych ZFŚS), traktowaną jako działalność pomocniczą dla działalności podstawowej,
- c. prowadzenie funduszy:
 - i. stypendialnego,
 - ii. wsparcia osób niepełnosprawnych,
 - iii. innych przewidzianych prawem.

Przy stosowaniu przyjętych w niniejszym dokumencie zasad (polityki) rachunkowości przyjmuje się założenie, że UEK będzie kontynuowała w dającej się przewidzieć przyszłości działalność w niezmnieszonej istotnie zakresie, bez postawienia jej w stan likwidacji lub upadłości, chyba że jest to niezgodne ze stanem faktycznym lub prawnym. Ustalając zdolność UEK do kontynuowania działalności, Rektor UEK (w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 6 UoR – kierownik jednostki, w dalszej części opracowania używane będzie oznaczenie Rektor) uwzględnia wszystkie informacje dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, dotyczące dającej się przewidzieć przyszłości, obejmującej okres nie krótszy niż jeden rok od dnia bilansowego.

Przyjęte zasady (politykę) rachunkowości należy stosować w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych, wyceny aktywów i pasywów, w tym także dokonywania odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były porównywalne. Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.

W ramach przyjętych zasad (polityki) rachunkowości nie stosuje się uproszczeń określonych w art. 4 ust. 4 UoR.

1.1. Rok obrotowy

Rokiem obrotowym jest okres kolejnych dwunastu miesięcy kalendarzowych rozpoczynający się z dniem 1 stycznia i kończący z dniem 31 grudnia.

1.2. Okresy sprawozdawcze

Okresem sprawozdawczym, w rozumieniu art. 3 ust 1 pkt. 8 UoR, jest rok obrotowy. W skład roku obrotowego wchodzi śródroczne okresy sprawozdawcze, którymi są kolejne miesiące kalendarzowe.

1.3. Sprawozdanie finansowe Uczelni

Sprawozdanie finansowe Uczelni składa się z:

- a. bilansu,
- b. rachunku zysków i strat (wariant porównawczy),
- c. informacji dodatkowej, obejmującej wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia,
- d. zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym,
- e. rachunku przepływów pieniężnych (metoda pośrednia).

Sprawozdanie finansowe sporządza się na podstawie załącznika nr 1 do UoR „Zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, o którym mowa w art. 45 UoR, dla jednostek innych niż banki, zakłady ubezpieczeń i zakłady asekuracji”, a dane wykazywane są w pełnej szczegółowości.

Do rocznego sprawozdania finansowego dołącza się sprawozdanie z działalności Uczelni.

Sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Uczelni sporządza się w języku polskim i w walucie polskiej. Dane liczbowe wykazuje się w złotych i groszach.

Roczne sprawozdanie finansowe jest sporządzane nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia bilansowego i podlega zatwierdzeniu przez organ zatwierdzający, nie później niż 6 miesięcy od dnia bilansowego. Przed zatwierdzeniem roczne sprawozdanie finansowe jednostek, o których mowa w art. 64 UoR, podlega badaniu zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 7 UoR.

1.3.1. Określenie środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania o których mowa w sprawozdaniu o stanie środków pieniężnych (metoda pośrednia) zdefiniowanym w załączniku 1 do ustawy o rachunkowości

Jako środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, o których mowa w punkcie G tiret 1 rachunku przepływów pieniężnych rozumie się środki:

- a. Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
- b. Funduszu Pomocy Materialnej dla Studentów i Doktorantów,
- c. Uczelnianego Funduszu Stypendialnego,
- d. Otrzymane na realizację projektów unijnych i innych,
- e. Otrzymane na realizację badań naukowych,
- f. Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych,
- g. Funduszy stypendialnych z innych źródeł (w szczególności dla Młodych Naukowców).

1.3.2. Błąd wpływający na jakość sprawozdania finansowego

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie stosuje w tym względzie zapisy art. 54 ustawy o rachunkowości.

Definicję błędu przyjmuje się w brzmieniu podanym w KSR nr 7 „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym ujęcie i prezentacja”. Zgodnie z tym standardem za błędy popełnione w poprzednich latach obrotowych przyjmuje się pominięcia lub nieprawidłowości w sprawozdaniach finansowych jednostki za poprzedni rok bądź wcześniejsze lata obrotowe, powodujące istotne zniekształcenie danych sprawozdawczych zawartych w zatwierdzonych sprawozdaniach finansowych za poprzednie lata, w wyniku którego sprawozdania te nie mogą być uznane za jasno i rzetelnie przedstawiające sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy jednostki. Błędy są wynikiem nieuwzględnienia lub niewłaściwego uwzględnienia wiarygodnych informacji:

- a. które były dostępne w momencie zatwierdzania sprawozdań finansowych sporządzonych za te lata,
- b. co do których można by zasadnie oczekiwać, że zostaną otrzymane i uwzględnione w toku sporządzania tych sprawozdań finansowych.

Błędy wynikają najczęściej z pomyłek arytmetycznych, niewłaściwego zastosowania zasad (polityki) rachunkowości, niedopatrzeń, mylnej interpretacji zdarzeń, bądź oszustw. Błędy są istotne, jeżeli mogą, pojedynczo lub łącznie, wpłynąć na decyzje gospodarcze podejmowane na podstawie sprawozdania finansowego przez jego użytkowników. Istotność błędu uzależniona jest od wielkości i rodzaju pominięcia lub nieprawidłowości ocenianych w kontekście towarzyszących okoliczności. Czynnikiem rozstrzygającym o istotności może być zarówno wielkość, jak i rodzaj pozycji lub kombinacja obu tych czynników. Przy ocenie istotności konieczne jest zatem łączne rozpatrywanie skutków wszystkich wykrytych błędów, ponieważ – chociaż każdy z nich z osobna może być nieistotny – łącznie mogą spowodować istotne zniekształcenie rocznego sprawozdania finansowego. Jeżeli na błędy będą się składać pozycje zarówno zwiększające, jak i zmniejszające wynik finansowy, to w celu ustalenia, czy wystąpił błąd istotny, czy nieistotny, powinny być one rozpatrywane oddzielnie (nie należy ich sumować).

UEK przyjmuje jako punkt odniesienia w celu podjęcia rozstrzygającej decyzji o uznaniu sumy stwierdzonych błędów za istotną, poniższe wartości:

- a. 2,0% sumy bilansowej,
- b. 1,0% przychodów ze sprzedaży,

pod warunkiem, że przyjęte uproszczenie nie zniekształci rzetelnego obrazu sytuacji finansowej i majątkowej oraz wyniku finansowego.

1.3.3. Ustalanie wyniku finansowego

Wynik finansowy składa się z:

- wyniku ze sprzedaży,
- wyniku pozostałej działalności operacyjnej,
- wyniku operacji finansowych,

- obowiązkowego obciążenia wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Zysk netto pozostaje w dyspozycji Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie i jest przeznaczony na zwiększenie funduszu zasadniczego.

1.4. Określenie kręgu podmiotów powiązanych zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 34-44 UoR

W momencie wystąpienia operacji z jednostkami powiązanymi, w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt. 34-44 UoR, zostaną one ujęte odrębnie w księgach i wykazane w sprawozdaniu finansowym.

Konsolidacją można nie obejmować jednostki zależnej, jeżeli dane finansowe tej jednostki są nieistotne dla realizacji obowiązku określonego w art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Jeżeli dwie lub więcej jednostek zależnych spełniałoby kryterium, o którym mowa powyżej, ale ich łączne dane są istotne z punktu widzenia realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1, to jednostki te należy objąć konsolidacją.

Dane jednostki zależnej konsoliduje się metodą konsolidacji pełnej, o której mowa w art. 60 ustawy o rachunkowości.

1.5. Określenie terminów i częstotliwości dokonywania wyceny aktywów i pasywów

Uczelnia dokonuje wyceny aktywów i pasywów na dzień bilansowy zgodnie z art. 28 UoR.

Rozdział 2. Prowadzenie ksiąg rachunkowych

2.1. Księgi rachunkowe – informacje ogólne

2.1.1. Miejsce, czas oraz technika prowadzenia ksiąg rachunkowych

Księgi rachunkowe są prowadzone przez jednostkę w siedzibie UEK:

ul. Rakowicka 27,

31-510 Kraków.

Księgi rachunkowe prowadzi się w języku polskim i w walucie polskiej, zgodnie z postanowieniami art. 9 i art. 11 ust. 1 UoR.

Ewidencjonowanie zdarzeń w księgach rachunkowych następuje zgodnie z ustalonymi zasadami (polityką) rachunkowości.

Księgi rachunkowe otwierane są na początek każdego roku obrotowego, a zamykane na dzień kończący rok obrotowy, nie później niż w ciągu trzech miesięcy od dnia zaistnienia tych zdarzeń.

Ostateczne zamknięcie ksiąg rachunkowych następuje najpóźniej w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy.

Księgi rachunkowe są prowadzone przy użyciu komputera z wykorzystaniem oprogramowania wspomagającego ich prowadzenie. Program komputerowy zabezpiecza powiązanie poszczególnych zbiorów stanowiących księgi rachunkowe w jedną całość, odzwierciedlającą dziennik i księgę główną. Dziennik umożliwia uzgodnienie jego obrotów z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej. Wykaz programów komputerowych dopuszczonych do stosowania w UEK stanowi załącznik nr 5 do Zasad (Polityki) Rachunkowości UEK.

2.1.2. Księgi rachunkowe – wykaz

Księgi rachunkowe (zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o rachunkowości) obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą:

- a. dziennik,
- b. księgę główną,
- c. księgi pomocnicze,
- d. zestawienia: obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont pomocniczych,
- e. wykaz składników aktywów i pasywów (inwentarz).

Księgi rachunkowe są:

- a. trwale oznaczone nazwą Uczelni, nazwą danego rodzaju księgi rachunkowej i nazwą programu przetwarzania,
- b. oznaczone, co do roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i daty sporządzenia,
- c. przechowywane starannie w ustalonej kolejności.

Prowadzenie ksiąg rachunkowych Uczelni polega w szczególności na:

- a. chronologicznej rejestracji zdarzeń gospodarczych w dzienniku, dokonywanej w każdym dniu operacyjnym w sposób umożliwiający uzgodnienie jego obrotów z zestawieniem obrotów i sald kont syntetycznych;
- b. ujmowaniu w ewidencji syntetycznej zdarzeń gospodarczych w ujęciu systematycznym, w kolejności chronologicznej, z zachowaniem zasady podwójnego zapisu, w sposób zapewniający sporządzenie zestawienia obrotów i sald wszystkich kont syntetycznych;
- c. ujmowaniu w ewidencji analitycznej zdarzeń gospodarczych w ujęciu systematycznym, w sposób zapewniający sporządzenie zestawienia obrotów i sald kont analitycznych uzgodnionego z saldami i zapisami na kontach syntetycznych;
- d. ewidencji operacji ujmowanych na kontach pozabilansowych, ze szczegółowością wynikającą z planu kont Uczelni oraz wymogów sprawozdawczych;
- e. obejmowaniu określonych rzeczowych składników majątku ewidencją ilościową i wartościową;
- f. księgowaniu wszelkich operacji wyłącznie na właściwych kontach syntetycznych, kontach analitycznych oraz kontach pozabilansowych wynikających z planu kont Uczelni;
- g. sporządzaniu zestawienia obrotów i sald kont syntetycznych i analitycznych.

Księgi rachunkowe UEK prowadzi przy użyciu komputera. Każdemu zapisowi w księgach rachunkowych nadaje się automatycznie numer identyfikacyjny, pod którym został wprowadzony do dziennika i który umożliwia ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się codziennie, ujmując wszystkie zdarzenia gospodarcze każdego dnia operacyjnego i odnosząc do okresów sprawozdawczych, których zdarzenia te dotyczą.

Podstawą zapisów na kontach pozabilansowych są zobowiązania o charakterze finansowym lub gwarancyjnym, w tym udzielone lub otrzymane, a także inne zobowiązania warunkowe oraz m.in. ewidencja rozliczeń kosztów kształcenia w podziale na studia stacjonarne i niestacjonarne oraz konta obejmujące kwalifikacje przychodów i kosztów zgodnie z wytycznymi ustawy o podatku od osób prawnych.

Dziennik zawiera chronologiczne ujęcie zdarzeń, jakie wystąpiły w danym okresie sprawozdawczym. W UEK stosuje się dziennik łączny. Zdarzenia gospodarcze grupowane są według ich rodzajów w obrębie poszczególnych rejestrów, odrębnie oznakowanych i numerowanych. Wykaz stosowanych rejestrów stanowi załącznik nr 4 do Zasad (Polityki) Rachunkowości UEK.

UEK sporządza zestawienie obrotów i sald oraz zapisów dziennika za dany okres sprawozdawczy. Zapisy w dzienniku są kolejno numerowane, a sumy zapisów liczone w sposób ciągły. Sposób dokonywania zapisów w dzienniku umożliwia jednoznaczne ich powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi.

Konta księgi głównej zawierają zapisy o zdarzeniach w ujęciu systematycznym. Na kontach księgi głównej obowiązuje ujęcie zarejestrowanych równocześnie w dzienniku zdarzeń, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu.

Konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

UEK prowadzi konta ksiąg pomocniczych dla:

- a. środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych,
- b. rozrachunków z kontrahentami i studentami,
- c. rozrachunków z pracownikami, imienną ewidencję wynagrodzeń pracowników zapewniającą uzyskanie informacji z całego okresu zatrudnienia,
- d. operacji magazynowych materiałów, towarów i produktów,
- e. operacji sprzedaży (kolejno numerowane faktury własne i inne dowody, ze szczegółowością niezbędną do celów podatkowych),
- f. operacji zakupu (obce faktury i inne dowody, ze szczegółowością niezbędną do wyceny składników aktywów i do celów podatkowych),
- g. operacji gotówkowych.

Zestawienie obrotów i sald jest sporządzane zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 1-3. UoR.

Na podstawie zapisów na poszczególnych kontach analitycznych sporządza się na koniec każdego miesiąca zestawienie obrotów i sald, wykazujące rachunkową zgodność z księgą główną oraz obrotami dziennika w terminie umożliwiającym prawidłowe sporządzenie deklaracji podatkowych.

Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej za rok obrotowy jest sporządzane w terminie do 85 dnia po dniu bilansowym. Jeżeli ostatni dzień terminu sporządzenia zestawienia przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, to za ostatni dzień terminu uważa się następny dzień po dniu lub dniach ustawowo wolnych od pracy.

Na dzień inwentaryzacji sporządza się zestawienie sald inwentaryzowanej grupy składników majątkowych.

2.1.3. Podstawa zapisów w księgach rachunkowych i korekta błędów

Księgi rachunkowe UEK winny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i na bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone rzetelnie, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletne i poprawnie zakwalifikowane do księgowania w danym miesiącu dowody księgowe, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłędność działania stosowanych procedur obliczeniowych.

Księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności:

- a. udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych,
- b. zapisy uporządkowane są chronologicznie i systematycznie według kryteriów umożliwiających sporządzenie sprawozdania finansowego i innych sprawozdań, w tym podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych,
- c. w związku z prowadzeniem ksiąg rachunkowych za pomocą komputera zapewniona jest kontrola kompletności zbiorów systemu rachunkowości oraz parametrów przetwarzania danych,
- d. zapewniony jest dostęp do zbiorów danych pozwalających bez względu na stosowaną technikę na uzyskanie w dowolnym czasie i za dowolnie wybrany okres sprawozdawczy jasnych i zrozumiałych informacji o treści zapisów w księgach rachunkowych.

Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone na bieżąco, jeżeli spełniają trzy podstawowe kryteria:

- a. pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązującym sprawozdań finansowych, deklaracji podatkowych,
- b. zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej są sporządzane przynajmniej na poszczególne okresy sprawozdawcze, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, a za rok – nie później niż do 85 dnia po dniu bilansowym,
- c. ujęcie wpłat i wypłat gotówką, czekami i weksłami obcymi oraz obrotu detalicznego następuje w tym samym dniu, w którym zostały dokonane.

W związku z prowadzeniem ksiąg przy użyciu komputera dopuszcza się poprawę stwierdzonych błędów w zapisach jedynie poprzez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów, dokonywane zapisami dodatnimi (storno czarne). W celu utrzymania czystości zapisów na kontach wynikowych, tj. obejmujących ewidencję przychodów i kosztów, stosuje się dodatkowo dwustronne zapisy ujemne (storno czerwone), tj. tzw. zapis techniczny stornujący.

2.2. Dowody księgowe

2.2.1. Cechy dowodu księgowego

Za podstawę zapisów w księgach rachunkowych przyjmuje się dowody wymienione w UoR (art. 20 ust. 2 i 3) zawierające co najmniej dane określone w art. 21 tej ustawy.

Dowód księgowy powinien zawierać:

- a. określenie rodzaju dowodu i jego numer identyfikacyjny,
- b. określenie stron dokonujących operacji,
- c. opis operacji oraz jej wartość,
- d. podpis wystawcy dowodu oraz osoby, której wydano lub od której przyjęto składniki aktywów,

- e. stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych poprzez wskazanie miesiąca oraz sposobu dekretacji, a także podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazanie.

Można zaniechać zamieszczania dekretacji i podpisów, jeżeli dane operacje gospodarcze wynikają z techniki dokumentowania zapisów księgowych.

Dowód księgowy opiewający w walucie obcej powinien zawierać przeliczenie wartości na walutę polską według kursu przyjętego do przeliczenia na walutę polską dla danej operacji gospodarczej. Wynik przeliczenia zamieszcza się bezpośrednio na dowodzie, chyba że system przetwarzania danych zapewnia automatyczne przeliczenie tych walut, a wykonanie przeliczenia potwierdza odpowiedni wydruk. Jeżeli dowód nie dokumentuje przekazania lub przejęcia składnika majątkowego aktywów, przeniesienia prawa własności lub użytkowania wieczystego gruntu albo jest dowodem zastępczym, podpisy osób mogą być zastąpione znakami zapewniającymi ustalenie tych osób.

2.2.2. Kontrola dowodów księgowych

Rektor UEK wprowadza kontrolę dowodów księgowych. Dowody księgowe obejmuje się kontrolą merytoryczną, formalną i rachunkową, której celem jest sprawdzenie legalności, rzetelności i prawidłowości zdarzeń i operacji gospodarczych wyrażonych w tych dowodach. Rektor może podjąć decyzję o realizacji tego procesu za pomocą elektronicznych systemów obiegu dokumentów.

Kontrola merytoryczna polega na sprawdzeniu, czy dane zawarte w dokumencie są zgodne z zamówieniem, umową, zleceniem i obowiązującymi przepisami, oraz sprawdzeniu, czy wyrażona w dowodzie operacja gospodarcza jest celowa z punktu widzenia ekonomicznego jednostki. Kontrola merytoryczna dokonywana jest przez pracownika UEK realizującego zakup.

Kontrola formalna polega na stwierdzeniu zgodności formy i elementów dokumentu, w szczególności zgodności z wymogami, które winny spełniać dowody księgowe, określonymi w art. 20, 21 i 22 UoR oraz przepisach dotyczących podatku od towarów i usług (VAT). Kontroli formalnej dokonuje osoba upoważniona, zatrudniona w Kwesturze UEK.

Kontrola rachunkowa polega na sprawdzeniu poprawności arytmetycznej danych oraz sposobu ujęcia w księgach (dekretacja) oraz potwierdzenie wykonania tej czynności podpisem osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Dekretacja na dokumentach księgowych wskazująca sposób ujęcia w księgach może nastąpić odręcznie lub automatycznie w przypadku, gdy dany rodzaj dekretu jest zdefiniowany i zintegrowany z konkretnym dowodem księgowym.

Dopuszczenie dowodu księgowego do ujęcia w księgach wymaga akceptacji Kwestora lub osób upoważnionych przez Kwestora do dokonywania w jego imieniu tej akceptacji oraz Rektora, lub osób upoważnionych przez Rektora do dokonywania w jego imieniu tej akceptacji.

2.2.3. Dekretacja dowodów księgowych

Każdy dowód podlegający ujęciu w księgach rachunkowych po sprawdzeniu powinien zostać zakwalifikowany do ujęcia w księgach rachunkowych przez uprawnioną osobę. Stwierdzenie zakwalifikowania dowodu polega na wskazaniu miesiąca, w którym dokument powinien zostać ujęty w księgach rachunkowych oraz kont, na których operacja winna zostać zaksięgowana. Nie ma potrzeby umieszczania tych danych, jeśli dowód księgowy jest przygotowywany za pomocą komputera, a technika przetwarzania danych wskazuje jednoznacznie sposób księgowania tego rodzaju dowodów.

Nie wymaga się umieszczania dekretów na dowodach księgowych bezpośrednio przekazywanych z modułów sprzedażowych, magazynowych, środków trwałych, płac i innych wdrożonych modułów, o ile zapewniona zostaje integralność zapisów w systemie finansowo-księgowym i w pozostałych modułach, a dokumenty z nich ujmowane są w module FK według ich kolejnych numerów nadanych w poszczególnych modułach.

Rektor zarządza konieczność umieszczania danych dotyczących jednostki organizacyjnej, rodzaju kosztu oraz w przypadku kosztów związanych z projektem – rodzaju projektu, którego ten koszt dotyczy, na każdym dokumencie potwierdzającym poniesienie nakładów kosztowych. Osobą odpowiedzialną za umieszczenie tych informacji jest pracownik bezpośrednio odpowiedzialny za poniesienie tego kosztu.

2.3. Nadrzędne zasady rachunkowości

Obowiązkiem UEK jest prowadzenie rachunkowości według podstawowych (nadrzędnych) zasad w celu jasnego i rzetelnego przedstawienia obrazu sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego. W związku z powyższym wprowadza się do stosowania nadrzędne zasady rachunkowości:

- a. zasada rzetelnego obrazu (wiarygodności),
- b. zasada przewagi treści nad formą,
- c. zasada ciągłości,
- d. zasada memoriału,
- e. zasada współmierności,
- f. zasada kontynuacji działania,
- g. zasada ostrożności,
- h. zasada istotności,
- i. zasada podwójnego zapisu,
- j. zasada kompletności i chronologii zapisów.

2.3.1. Zasada rzetelnego obrazu (wiarygodności)

UEK jest zobowiązana stosować określone ustawą zasady rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

2.3.2. Zasada przewagi treści nad formą

Zasada przewagi treści nad formą oznacza, że sprawozdanie finansowe powinno przedstawiać informacje odzwierciedlające ekonomiczną treść zdarzeń i transakcji, a nie tylko ich formę prawną.

2.3.3. Zasada ciągłości

Przyjmuje się założenie ciągłości w formie jednolitej długości okresu sprawozdawczego, powiązania bilansu zamknięcia z bilansem otwarcia, ciągłości przyjętych zasad wyceny aktywów i pasywów, kwalifikacji, prezentacji oraz metod zaliczania przychodów i rozliczania kosztów, zapewniających porównywalność informacji finansowych za kolejne lata obrotowe. Zmiana dotychczas stosowanych zasad na inne przewidziane w ustawie wymaga podania w informacji dodatkowej uzasadnienia zmian, wpływu na wynik finansowy, przeliczenia pozycji sprawozdania finansowego roku poprzedzającego według zasad roku, w którym dokonano zmiany, w celu uzyskania porównywalności.

2.3.4. Zasada memoriału

W księgach rachunkowych UEK należy ująć wszystkie osiągnięte przychody oraz obciążające je koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Koszty dotyczące danego okresu są to koszty poniesione oraz koszty, które zostaną poniesione w następnych okresach, jeżeli dotyczą danego okresu. Przez związek kosztów z przychodami danego roku należy rozumieć powiązanie w sposób bezpośredni z konkretnym przychodem tego roku lub w sposób pośredni z ogółem przychodów, co oznacza, że w przyszłości nie będzie można tych kosztów przyporządkować do konkretnego przychodu. Koszty te obciążą wynik finansowy okresu, w którym zostały poniesione.

2.3.5. Zasada współmierności

W celu zapewnienia współmierności przychodów i związanych z nimi kosztów, do danego okresu zaliczane będą koszty przypadające na ten okres sprawozdawczy, mimo że jeszcze nie zostały poniesione. Z kolei przychody lub koszty dotyczące przyszłych okresów zostaną ujęte drugostronnie w aktywach bilansu. Zasada ta obowiązuje w zakresie kosztów dotyczących przychodów ze sprzedaży produktów oraz towarów, a także operacji finansowych. Zasada ta nie dotyczy kosztów ogólnego zarządu i kosztów handlowych – jako zależnych tylko od upływu czasu oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, jak też zysków i strat nadzwyczajnych. Pozostałe przychody i koszty operacyjne oraz zyski i straty nadzwyczajne uznaje się za powstałe w momencie realizacji lub uzyskania pewności, że realizacja nastąpi, pozostałe zaś koszty operacyjne i straty nadzwyczajne – w momencie powzięcia informacji o ich poniesieniu.

2.3.6. Zasada kontynuacji działania

Zasada kontynuacji działania zakłada, że jednostka będzie kontynuowała w dającej się przewidzieć przyszłości działalność w niezmnieszonym istotnie zakresie, jeżeli nie jest to niezgodne z przepisami prawa lub rzeczywistością gospodarczą. Przyjęcie takiego założenia uzasadnia wycenę posiadanych zasobów i ich stopniowego zużycia na podstawie faktycznie poniesionych kosztów (zasada kosztu historycznego). Rektor jest odpowiedzialny za uzasadnienie założenia kontynuacji działalności.

2.3.7. Zasada ostrożności

Poszczególne składniki aktywów i pasywów wycenia się, stosując rzeczywiście poniesione na ich nabycie ceny lub koszty niezbędne do ich wytworzenia, z zachowaniem zasady ostrożności. W tym celu należy w wyniku finansowym uwzględnić:

- a. zmniejszenia wartości użytkowej lub handlowej składników aktywów, w tym również dokonane odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe,
- b. wyłącznie niewątpliwe pozostałe przychody operacyjne i zyski nadzwyczajne,
- c. wszystkie poniesione pozostałe koszty operacyjne,
- d. rezerwy na znane ryzyko, grożące straty oraz skutki innych zdarzeń.

Zdarzenia należy uwzględnić także wtedy, gdy zostaną ujawnione między dniem bilansowym a dniem zatwierdzenia sprawozdania finansowego.

2.3.8. Zasada istotności

Przyjęta przez UEK polityka rachunkowości zapewnia wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego przy zachowaniu zasady ostrożności.

Istotność zależy od kwoty i charakteru pozycji ocenianych w konkretnych okolicznościach. Podejmując decyzję o tym, czy dana pozycja lub pozycje zagregowane są istotne, charakter i rozmiary pozycji oceniać należy łącznie.

2.3.9. Zasada podwójnego zapisu

Każda operacja wyrażana wartościowo ma być rejestrowana w księgach rachunkowych co najmniej na dwóch kontach po przeciwstawnych stronach tych kont, tzn. po stronie WN jednego konta i równocześnie po stronie MA konta przeciwstawnego z zachowaniem równowartości kwot po obu stronach.

2.3.10. Zasada kompletności i chronologii zapisów

W księgach rachunkowych UEK ma być zapewniona kompletność ujęcia operacji gospodarczych zarówno w porządku chronologicznym, jak i systematycznym, z tym, że poszczególne operacje mają być ujęte w okresach sprawozdawczych, których dotyczą.

Zapisy dokonane w księgach rachunkowych uważa się za kompletne, jeżeli wszystkie operacje dokonane w danym okresie sprawozdawczym (miesiącu sprawozdawczym) zostaną ujęte w księgach rachunkowych tego okresu.

W celu zapewnienia kompletności zapisów księgowych operacje gospodarcze o charakterze ciągłym, powtarzające się, należy dzielić i ujmować co najmniej w okresach miesięcznych (oddzielnie każdy miesiąc). Dotyczy to także operacji księgowanych na podstawie dowodów zbiorczych (raportów, zestawień), w których ujmuje się kolejno następujące po sobie operacje – w sposób zapewniający ich księgowanie w miesiącu, którego dotyczą. Obowiązek zapisów chronologicznych uważa się za spełniony, jeżeli operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych w kolejności następowania po sobie zdarzeń, procesów i zjawisk, na podstawie których wprowadzono je do ksiąg rachunkowych.

3. Podstawowe kategorie wyceny

Do wyceny aktywów i pasywów stosuje się następujące kategorie:

- a. cena nabycia,
- b. cena sprzedaży netto,
- c. wartość godziwa,
- d. kwota wymaganej lub wymagająca zapłaty,
- e. wartość nominalna,
- f. trwała utrata wartości,
- g. koszt wytworzenia,
- h. skorygowana cena nabycia.

Cena nabycia (art. 28 ust. 2 UoR) to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu, łącznie z kosztami transportu, załadunku, wyładunku, składowania lub wprowadzenia do obrotu, a obniżona o rabaty, upusty i inne zmniejszenia lub odzyski.

Cena sprzedaży netto (art. 28 ust 5 UoR) to możliwa do uzyskania na dzień bilansowy cena sprzedaży pomniejszona o przypadający od sprzedaży podatek VAT oraz akcyzę, pomniejszona o rabaty, opusty i inne podobne zmniejszenia oraz koszty związane z przystosowaniem składnika aktywów do sprzedaży i dokonaniem tej sprzedaży, a powiększona o należną dotację przedmiotową.

Wartość godziwa (art. 28 ust. 6 UoR) obejmuje kwotę, za jaką dany składnik aktywów mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie uregulowane na warunkach transakcji rynkowej pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi, niepowiązanymi ze sobą stronami. Wartość godziwą stosuje się wtedy, gdy nie jest możliwe bezpośrednio ustalenie ceny sprzedaży lub kursu giełdowego danego składnika majątku. Na dzień bilansowy ustala się wówczas jego wartość na podstawie wyceny dokonanej przez rzeczoznawcę.

Kwota wymaganej (wymagająca) zapłaty jest to wyrażona w złotych kwota należności, której zapłaty przez kontrahenta według stanu na dzień bilansowy oczekuje UEK, lub kwota zobowiązania, która powinna zostać zapłacona kontrahentowi.

Wartość nominalna środków pieniężnych (gotówka, чеки, wyemitowane przez jednostkę papiery wartościowe, np.: akcje, obligacje, bony depozytowe) jest uwidoczniona na tych środkach pieniężnych. Jeśli gotówka, чеки lub papiery wartościowe dotyczą walut obcych, to wycenia się je po ustalonym przez NBP na dzień bilansowy średnim kursie tych walut.

Trwała utrata wartości (art. 28 ust 7 UoR) jako kategoria wyceny oznacza istnienie dużego prawdopodobieństwa, że kontrolowany przez jednostkę składnik aktywów nie przyniesie w przyszłości w znacznej części lub całości przewidywanych korzyści ekonomicznych. Fakt ten uzasadnia dokonanie odpisu aktualizującego, doprowadzającego wartość składnika aktywów wynikającą z ksiąg rachunkowych do ceny sprzedaży netto, a w przypadku jej braku do ustalenia w inny sposób wartości godziwej.

Koszt wytworzenia produktu (art. 28. ust. 3 UoR) obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnioną część kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu. Koszty bezpośrednie obejmują wartość zużytych materiałów bezpośrednich, koszty pozyskania i przetworzenia związane bezpośrednio z produkcją i inne koszty poniesione w związku z doprowadzeniem produktu do postaci i miejsca, w jakich znajduje się w dniu wyceny. Do uzasadnionej, odpowiedniej do okresu wytwarzania produktu, części kosztów pośrednich zalicza się zmienne pośrednie koszty produkcji oraz tę część stałych pośrednich kosztów produkcji, które odpowiadają poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych. Za normalny poziom wykorzystania zdolności produkcyjnych uznaje się przeciętną, zgodną z oczekiwaniami w typowych warunkach, wielkość produkcji za daną liczbę okresów lub sezonów, przy uwzględnieniu planowych remontów. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie kosztu wytworzenia produktu, jego wyceny dokonuje się według ceny sprzedaży netto takiego samego lub podobnego produktu, pomniejszonej o przeciętnie osiągnięty przy sprzedaży produktów zysk brutto ze sprzedaży, a w przypadku produktu w toku, także z uwzględnieniem stopnia jego przetworzenia.

Do kosztów wytworzenia produktu nie zalicza się kosztów:

- a. będących konsekwencją niewykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych,
- b. ogólnego zarządu, które nie są związane z doprowadzaniem produktu do postaci i miejsca, w jakich się znajduje na dzień wyceny,
- c. magazynowania wyrobów gotowych i półproduktów, chyba że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji,
- d. kosztów sprzedaży produktów.

Koszty wytworzenia produktu wpływają na wynik finansowy okresu sprawozdawczego, w którym zostały poniesione.

UEK stosuje kategorię ceny „koszt wytworzenia produktu” do wyceny wydawanych we własnym zakresie publikacji dydaktycznych i naukowych oraz innych książek, działalności poligraficznej itp. Jest to działalność poboczna o ograniczonym zakresie. Mając na uwadze małą istotność błędu wyceny, podjęto decyzję o pominięciu ustalania i rozliczania kosztu niewykorzystanych zdolności produkcyjnych.

Skorygowana cena nabycia (art. 28 ust. 8a UoR) aktywów finansowych i zobowiązań finansowych to cena nabycia (wartość), w jakiej składnik aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych został po raz pierwszy wprowadzony do ksiąg rachunkowych, pomniejszona o spłaty wartości nominalnej, odpowiednio skorygowana o skumulowaną kwotę zdyskontowanej różnicy między wartością początkową składnika i jego wartością w terminie wymagalności, wyliczoną za pomocą efektywnej stopy procentowej, oraz pomniejszona o odpisy aktualizujące wartość.

4. Wykaz kont księgowych

Wykaz kont syntetycznych stanowi załącznik nr 1 do Zasad (polityki) rachunkowości UEK. Utworzenie lub usunięcie pojedynczych kont analitycznych, m. in. z powodu zmian organizacyjnych, rozpoczęcia lub zakończenia projektów i innych przedsięwzięć nie stanowi zmiany zasad polityki rachunkowości.

W załączniku nr 2 do Zasad (polityki) rachunkowości UEK przedstawiono sposób budowy kont analitycznych. Wykaz kont analitycznych jest możliwy do uzyskania na wydruku z programu EGERIA.

5. Charakterystyka używanych programów komputerowych, zasady ochrony i archiwizowania dokumentacji księgowej

5.1. Charakterystyka używanych programów komputerowych

Księgi rachunkowe Uczelni prowadzone są przy użyciu zintegrowanego programu EGERIA firmy Systemy komputerowe COMARCH S.A. z siedzibą w Krakowie. Program realizuje wszystkie podstawowe operacje księgowe, od tworzenia planu kont dostosowanego do potrzeb informacyjnych UEK, z możliwością łatwego zautomatyzowania księgowania dokumentów, tworzenia automatów rozliczeniowych i księgowych, pełnych rozrachunków i rozliczeń, aż do gotowych lub zdefiniowanych zestawień i sprawozdań. Program jest aktualizowany przez producenta zgodnie ze zmianami przepisów podatkowych oraz zmianami prawa bilansowego.

Każda aktualizacja (w tym zmiana wersji) oprogramowania EGERIA wymaga pisemnej zgody Rektora i Kwestora na wniosek jednostki zarządzającej zintegrowanym systemem zarządzania UEK.

Dokumentacja eksploatacyjna programu wraz z opisem systemu przetwarzania danych znajduje się w załączniku 7 do Zasad (polityki) rachunkowości UEK.

Ponadto rozrachunki ze studentami ewidencjonowane są analitycznie w systemie informatycznym USOS, którego dostosowaniem do aktualnych zmian prawa zajmuje się jednostka wewnętrzna UEK odpowiadająca za systemy informatyczne.

Szczegółowy wykaz programów finansowo-księgowych, z których korzysta UEK, znajduje się w załączniku nr 5 Zasad (polityki) rachunkowości UEK.

5.2. Ochrona i archiwizowanie dokumentacji księgowej i danych wprowadzanych do programu finansowo-księgowego

Fizyczne zabezpieczenie zewnętrzne zapewnia ochronę przed dostępem osób nieupoważnionych do następujących elementów systemu rachunkowości i dokumentacji UEK:

- a. sprzętu komputerowego wspomagającego księgowość UEK,
- b. księgowego systemu informatycznego,
- c. ksiąg rachunkowych,
- d. dowodów księgowych,
- e. dokumentacji inwentaryzacyjnej,
- f. sprawozdań finansowych.

Dowody księgowe i dokumenty inwentaryzacyjne przechowuje się w UEK w oryginalnej postaci. Dopuszczalne jest przechowywanie ich w postaci skanu oryginalnego dokumentu, z zastrzeżeniem, iż dokument musi posiadać w elektronicznym systemie obiegu wszystkie opisy i akceptacje wynikające z instrukcji obiegu dokumentów w formie umożliwiającej wgląd do nich. Dokumenty przechowywane są w ustalonym porządku, dostosowanym do sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w podziale na okresy sprawozdawcze oraz sposób pozwalający na ich łatwe odszukanie.

Zatwierdzone sprawozdanie finansowe podlega przechowywaniu przez okres co najmniej 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku obrotowym, w którym nastąpiło jego zatwierdzenie.

Pozostałe zbiory przechowuje się zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości, co najmniej przez okres:

- a. księgi rachunkowe – 5 lat,
- b. karty wynagrodzeń pracowników – przez okres wymaganego dostępu do tych informacji, wynikający z przepisów emerytalnych, rentowych oraz podatkowych, nie krócej niż 5 lat,
- c. dowody dotyczące wpływów ze sprzedaży detalicznej – do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy, nie krócej jednak niż do dnia rozliczenia osób, którym powierzono składniki aktywów objęte sprzedażą detaliczną,
- d. dowody księgowe dotyczące środków trwałych w budowie, pożyczek, kredytów oraz umów handlowych, roszczeń dochodzonych w postępowaniu cywilnym lub objętych postępowaniem karnym albo podatkowym – przez 5 lat od początku roku następującego po roku obrotowym, w którym operacje, transakcje i postępowanie zostały ostatecznie zakończone, spłacone, rozliczone lub przedawnione,

- e. dokumentację przyjętego sposobu prowadzenia rachunkowości – przez okres nie krótszy od 5 lat od upływu jej ważności,
- f. dokumenty inwentaryzacyjne – 5 lat,
- g. pozostałe dowody księgowe i sprawozdania, których obowiązek sporządzenia wynika z ustawy o rachunkowości – 5 lat,
- h. dokumenty dotyczące projektów – jeżeli z wymogów projektów wynika konieczność dłuższego przechowywania dokumentów, niż określono w powyższych punktach, okres ich przechowywania wydłuża się zgodnie z wymogami projektu.

Powyżej wymienione okresy przechowywania oblicza się od początku roku następującego po roku obrotowym, którego dane zbiory dotyczą.

W UEK obowiązuje Zarządzenie Rektora UEK nr R/0121-62/2010 z dnia 13 września 2010 r. w sprawie stosowania w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie:

Instrukcji kancelaryjnej, Jednolitego rzeczowego wykazu akt oraz Instrukcji o organizacji i zakresie działania Archiwum. W przypadku stwierdzenia rozbieżności, co do długości okresu archiwizacji wyżej wymienionych dokumentów, przewidzianego ustawą o rachunkowości a przewidzianego Zarządzeniem Rektora, należy zastosować okres dłuższy.

Archiwizacja danych ze wszystkich wymienionych w załączniku nr 5 programów, w tym również programu EGERIA, wykonywana jest codziennie przez Centrum Systemów Informatycznych UEK.

System EGERIA jest archiwizowany metodą przyrostową i backup jest składowany na taśmy magnetyczne.

6. Inwentaryzacja

Inwentaryzacja aktywów i pasywów ma na celu ustalenie lub weryfikację obecnego ich stanu.

UEK dokonuje inwentaryzacji w sposób i z częstotliwością zgodną z wytycznymi art. 26 i 27 UoR, w oparciu o unormowania ujęte w obowiązującej Instrukcji inwentaryzacyjnej. UEK dopuszcza również możliwość powierzenia wykonania prac związanych z przeprowadzeniem inwentaryzacji wyspecjalizowanym jednostkom zewnętrznym. W takim przypadku niezbędnym jest zawarcie stosownej umowy specyfikującej zakres wykonywanych prac. Jednostka zewnętrzna zobowiązana jest do stosowania zapisów obowiązującej Instrukcji inwentaryzacyjnej.

Inwentaryzacja zbiorów bibliotecznych przeprowadzana jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 października 2008 r. w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych (Dz.U. z 2008 r. nr 205, poz. 1283). Dokumentem wewnętrznym normującym sposób przeprowadzania i dokumentowania procesu skontrum jest wprowadzony zarządzeniem Rektora Regulamin skontrum i selekcji oraz ewidencji ubytków w zbiorach Biblioteki Głównej oraz pozostałych bibliotek wchodzących w skład systemu biblioteczno-informacyjnego Uczelni.

7. Charakterystyka zespołów kont wraz z bieżącą i bilansową wyceną aktywów i pasywów oraz z opisem zasad ustalania wyniku finansowego

7.1. Zespół „0” Aktywa trwałe

Do aktywów trwałych zalicza się te aktywa UEK, które nie mają charakteru aktywów obrotowych, co oznacza, że są wykorzystywane w działalności przez okres dłuższy niż 12 miesięcy. Do aktywów trwałych zaliczamy: środki trwałe, wartości niematerialne i prawne, długoterminowe aktywa finansowe, środki trwałe w budowie. Wartość początkową i korygujących ją odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych oraz odpisów aktualizujących wartości poszczególnych grup składników aktywów trwałych, ich stanów, przychodów i rozchodów ujmuje się na kontach zespołu „0”.

Program komputerowy EGERIA posiada odrębny moduł „Środki trwałe”, służący do prowadzenia ewidencji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.

Konta zespołu „0” przeznaczone są do ewidencji:

- a. środków trwałych,
- b. wartości niematerialnych i prawnych,
- c. udziałów, akcji, obligacji,
- d. środków trwałych w budowie,
- e. nieruchomości inwestycyjnych,
- f. umorzenia środków trwałych,
- g. umorzenia wartości niematerialnych i prawnych,
- h. odpisów aktualizujących wartość środków trwałych,
- i. odpisów aktualizujących wartość wartości niematerialnych i prawnych,
- j. odpisów aktualizujących wartość długoterminowych aktywów finansowych,
- k. odpisów aktualizujących wartości inwestycji inwestycyjnych.

1. Wykaz kont księgi głównej dla zespołu „0”

Konto	Nazwa
011	Środki trwałe
012	Środki trwałe z projektów badawczych (zakupionych do 2019 r)
013	Środki trwałe umarzane jednorazowo
014	Księgozbiory
016	Środki trwałe z projektów badawczych (od 2020)
017	Środki trwałe z projektów badawczych umarzane jednorazowo
019	Aktualizacja wartości środków trwałych
020	Wartości niematerialne i prawne
021	Wartości niematerialne i prawne z projektów badawczych
022	Aktualizacja wartości – wartości niematerialne i prawne
030	Długoterminowe aktywa finansowe (udziały, akcje, obligacje)
031	Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe (udziały, akcje, obligacje)
035	Nieruchomości inwestycyjne

039	Odpisy aktualizujące wartość nieruchomości inwestycyjnych
071	Umorzenie środków trwałych
072	Umorzenie środków trwałych z projektów (do 2019)
073	Umorzenie środków niskocennych
074	Umorzenie księgozbiorów
075	Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych
076	Umorzenie środków trwałych z projektów badawczych
077	Umorzenie środków trwałych z projektów badawczych jednorazowo umarzanych
078	Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych z projektów badawczych
080	Środki trwałe w budowie
089	Odpisy aktualizujące środki trwałe w budowie

7.1.2. Środki trwałe

7.1.2.1. Definicje

Środki trwałe to rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie użyteczności powyżej jednego roku, kompletne, zdadne do użytku i przeznaczone na potrzeby UEK. Przy wprowadzeniu środków trwałych do ksiąg i ujęcia w bilansie nie jest konieczne, aby środki trwałe stanowiły własność lub współwłasność.

Obce środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne przyjęte do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, zgodnie z którą jedna ze stron, zwana „finansującym”, oddaje drugiej stronie, zwanej „korzystającym”, środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne do odpłatnego używania lub również pobierania pożytków na czas oznaczony, to środki te i wartości niematerialne zalicza się do aktywów trwałych korzystającego, jeżeli umowa spełnia co najmniej jeden z warunków określonych w art. 3 ust. 4 UoR. Jeżeli żaden z warunków art. 3 ust. 4 UoR nie został spełniony, wówczas środki trwałe u korzystającego ujmuje się jako środki obce w ewidencji pozabilansowej.

Nie stanowią środków trwałych posiadane nieruchomości, które nie są wykorzystywane do realizacji zadań statutowych, lecz są użytkowane w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu ich wartości, uzyskania z nich przychodów lub innych pożytków.

Środki trwałe dzielą się na 9 grup:

1. grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów,
2. budynki i lokale, w tym spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego lub użytkowego,
3. obiekty inżynierii lądowej i wodnej,
4. kotły i maszyny energetyczne,
5. maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
6. specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
7. urządzenia techniczne,
8. środki transportu,
9. narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie,

Dla poszczególnych momentów zmian przyjmuje się następujące daty:

- a. **przyjęcie środka trwałego w budowie** – datę protokolarnego przyjęcia środka do użytkowania. Jeżeli faktyczne przyjęcie do użytkowania nastąpiło wcześniej od przyjęcia protokolarnego, za datę przyjęcia środka trwałego do ewidencji uważa się również datę przyjęcia protokolarnego,
- b. **przyjęcie środka z bezpośredniego zakupu** – datę przyjęcia do eksploatacji,
- c. **likwidacja** – datę zatwierdzenia protokołu likwidacji przez Kanclerza i Kwestora,
- d. **nieodpłatne przyjęcie lub przekazanie** – datę sporządzenia protokołu zdawczo-odbiorczego,
- e. **przeszacowanie** – datę urzędowej aktualizacji wyceny środków trwałych określoną w przepisach,
- f. **aktualizacja** – datę dokonania odpisu aktualizującego,
- g. **ujawnienie niedoboru lub nadwyżki** – datę ujawnienia różnicy inwentaryzacyjnej wynikającej z protokołu komisji,
- h. **sprzedaż** – datę dokonania sprzedaży,
- i. **zmiana miejsca użytkowania** – datę sporządzenia protokołu odbioru przez nowego użytkownika.

Dokumentowanie operacji dotyczących środków trwałych zostało unormowane w obowiązującej w UEK, zgodnie z zarządzeniem Rektora Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych UEK.

7.1.2.2. Wycena

W ciągu roku obrotowego środki trwałe wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, zgodnie z postanowieniami art. 31 ust. 1 UoR, przy czym cena nabycia obejmuje cenę zakupu wraz z podatkiem VAT w części, która nie podlega odliczeniu, powiększoną o cło – w przypadku nabycia środka trwałego z importu – oraz o podatek akcyzowy, pomniejszoną o rabaty i opust. Koszt wytworzenia środka trwałego obejmuje koszty bezpośrednio wpływające na jego wartość oraz uzasadnioną część kosztów pośrednich. Ponadto, wartość początkową środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszanego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami. Dodatkowo cenę nabycia oraz koszt wytworzenia zwiększają koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych na zakup rzeczowych aktywów trwałych (art. 28 ust. 8 UoR) do czasu ich oddania do użytkowania, takie jak:

- a) prowizje od kredytów i pożyczek,
- b) odsetki od kredytów i pożyczek,
- c) różnice kursowe od pożyczek i kredytów, zarówno dodatnie, jak i ujemne.

W przypadku nabycia nieodpłatnego (np. w wyniku darowizny) – wycena w ciągu roku obrotowego następuje według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego środka trwałego.

Na dzień bilansowy środki trwałe wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia lub wartości przeszacowanej, pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

7.1.2.3. Amortyzacja

Odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych dokonuje się drogą systematycznego, planowanego rozłożenia ich wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym ten środek wprowadzono do ewidencji.

Stawki amortyzacyjne mogą być podwyższone lub obniżone, jeżeli jest to ekonomicznie uzasadnione. Jest to realizowane poprzez zarządzenie Rektora stanowiące uzupełnienie zarządzenia wprowadzającego zasady (politykę) rachunkowości UEK.

Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne zakupione w ramach subwencji, przeznaczone na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego i badawczego podlegają odpisowi amortyzacyjnemu na zasadach ogólnych.

Przyjmuje się jako bazowe (zgodne z okresem ekonomicznej użyteczności środków trwałych) stawki amortyzacyjne dla wszystkich grup środków trwałych (z wyjątkiem gruntów) na poziomie stawek zamieszczonych w załączniku do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

W przypadku wystąpienia szczególnych warunków wpływających na inny okres ekonomicznej użyteczności przekazanych do używania środków trwałych niż wynikający z powyższego załącznika, jak np.: prawne lub inne ograniczenia czasu użytkowania, stawka amortyzacyjna ustalana jest na poziomie wynikającym z tego okresu ekonomicznej użyteczności. W takim przypadku prowadzone są dwie odrębne ewidencje odpisów amortyzacyjnych: pierwsza dla celów bilansowych i druga dla celów podatkowych, według stawek amortyzacyjnych z załącznika do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Stawki, okres i metody amortyzacji ustala się na dzień przyjęcia środka trwałego do ewidencji.

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się w równych ratach co miesiąc.

Metodę amortyzacji liniowej stosuje się do wszystkich amortyzowanych środków trwałych. Budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej są umarzane zgodnie z ustawą prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Środki te nie są amortyzowane, lecz wartość umorzenia zmniejsza fundusz zasadniczy.

Ustalona metoda amortyzacji pozostaje niezmienna przez cały okres użytkowania środka trwałego.

Dla środków trwałych o wartości początkowej powyżej 10 000 zł, stosuje się liniową metodę amortyzacji, według obowiązującego wykazu stawek.

Dla środków trwałych o wartości początkowej od 1 500,00 zł do 10 000,00 zł i okresie użytkowania powyżej 1 roku stosuje się odpis amortyzacyjny w wysokości 100% w miesiącu wprowadzenia środka trwałego do użytkowania.

Niskocenne składniki majątkowe długotrwałego użytkowania o wartości do kwoty 1 500,00 zł zalicza się do materiałów i księguje bezpośrednio w zużycie materiałów z pominięciem ewidencji bilansowej. Na podstawie przeprowadzonej analizy składników majątku trwałego oraz decyzji Rektora mogą zostać usunięte z ewidencji środków trwałych niskocenne składniki majątku trwałego.

7.1.2.4. Odpis z tytułu trwałej utraty wartości

Odpisu aktualizującego powodującego możliwość zwiększenia wartości środka trwałego dokonuje się jedynie na podstawie odrębnego rozporządzenia Ministra Finansów. W przypadku, gdy środek trwały przestanie być kontrolowany przez jednostkę z powodu jego planowanej likwidacji lub gdy nie przynosi spodziewanych efektów ekonomicznych, a także w przypadku trwałej utraty wartości dokonuje się w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych odpowiedniego odpisu aktualizującego, doprowadzając wartość księgową netto środka trwałego do jego ceny sprzedaży netto, a gdy to jest niemożliwe – do wartości godziwej. Przynajmniej raz w roku, według stanu na dzień bilansowy, jednostka dokonuje analizy środków trwałych pod kątem prawidłowości zastosowanych stawek amortyzacyjnych oraz wystąpienia przesłanek do dokonania stosownych odpisów aktualizujących, co znajduje potwierdzenie w sporządzanym protokole z weryfikacji.

W sytuacji gdy ustanie przyczyna, dla której dokonano odpisu z tytułu trwałej utraty wartości, dokonuje się przywrócenia wartości środka trwałego do jego pierwotnej wartości netto.

Odpisów aktualizujących **dokonuje się na koncie 019** w powiązaniu z kontem pozostałych kosztów operacyjnych, a przywrócenie wartości w powiązaniu z kontem pozostałych przychodów operacyjnych.

7.1.2.5. Zasady tworzenia kont analitycznych

Do kont **011, 012, 013, 016, 017** analityki na kontach tworzy się w odniesieniu do grup środków, według klasyfikacji rodzajowej środków trwałych, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie klasyfikacji środków trwałych, uwzględniając zmiany w UoR. Analityka kont pozwala na zidentyfikowanie: jednostki, która użytkuje środek trwały, grupy GUS środka trwałego oraz źródeł jego finansowania.

Konto **014 – Księgozbiór** służy do ewidencji nabytych lub otrzymanych zbiorów bibliotecznych. Analityka tego konta pozwala na zidentyfikowanie: jednostki, biblioteki przechowującej zbiory, rodzaju zbioru oraz jego źródeł finansowania.

Sposób budowy kont analitycznych do kont zespołu „0” został szczegółowo przedstawiony w załączniku nr 2 do Zasad (polityki) rachunkowości UEK.

Szczegółowe informacje o każdym środku trwałym zawierają prowadzone odrębnie:

- a. karty inwentarzowe poszczególnych obiektów,
- b. tabele umorzeniowo-amortyzacyjne,
- c. książka inwentarzowa,
- d. w zakresie gruntów i prawa wieczystego użytkowania szczegółowa informacja powinna zapewnić podział na nabyte, wniesione aportem, otrzymane na podstawie decyzji administracyjnej.

W programie komputerowym Egeria do ewidencji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych służy oddzielny moduł „Środki trwałe”. Księgi pomocnicze dla środków trwałych prowadzi się w formie tabel amortyzacyjnych oraz obiektów inwentarzowych. Okresowo dokonuje się uzgodnień pomiędzy wartością brutto a saldami i obrotami kont 01, wartością umorzenia a saldami i obrotami kont 07 oraz pomiędzy umorzeniem

rocznym a wartością amortyzacji w zespole „4” Koszty rodzajowe i w zespole „8” Fundusz zasadniczy i fundusze specjalne.

7.1.2.6. Klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Po stronie WN kont:

011 – Środki trwałe

012 – Środki trwałe z projektów badawczych (zakupionych do 2019)

013 – Środki trwałe jednorazowo umarzane

014 – Księgozbiór

016 – Środki trwałe z projektów badawczych

017 – Środki trwałe z projektów badawczych jednorazowo umarzane

księguje się wszelkie przychody środków trwałych oraz zwiększenia ich wartości początkowej, w szczególności:

WN	MA
Przyjęcie do eksploatacji środków trwałych nie wymagających montażu z zakupu	Zespół „2”, „3”
Przyjęcie do eksploatacji środków trwałych wymagających montażu lub budowy	080
Przyjęcie do Biblioteki zakupionych zbiorów bibliotecznych	Zespół „2”, „3”
Ulepszenie, przebudowa, rekonstrukcja, adaptacja (nakłady sumuje się w ciągu roku łącznie z nakładami na części peryferyjne – obowiązek gdy łączna wartość przekracza 3 500,00 zł)	080, zespół „2”, „3”
Przyłączenie do innego środka trwałego w miesiącu połączenia	011 analitycznie

Po stronie MA kont od 011 do 017 księguje się wszelkie zmniejszenia stanu i wartości początkowej, a w szczególności:

WN	MA
Konto zespołu 07 do wysokości dotychczasowego umorzenia, konto zespołu „7” wartość nieumorzona	Rozchód na skutek sprzedaży, likwidacji, niedoboru lub darowizny
Zespół „7”	Likwidacja na skutek zdarzenia losowego
Konta zespołu 01 analitycznie	Odłączenie środka trwałego od następnego miesiąca po odłączeniu w wysokości różnicy między ceną nabycia (kosztem wytworzenia) odłączonej części a przypadającą na nią w okresie połączenia sumą odpisów amortyzacyjnych

7.1.2.7. Umorzenie środków trwałych

Konta od 071 do 077 – Umorzenie środków trwałych i księgozbiorów służą do ewidencji umorzeń stanowiących korektę wartości początkowej środków trwałych na skutek ich zużycia lub upływu czasu.

Bieżące umorzenie środków trwałych księgowane jest po stronie MA kont 071-078 w powiązaniu ze stroną WN konta zespołu „4” Amortyzacja, a umorzenie budynków i budowli w powiązaniu ze stroną WN konta zespołu „8” Fundusz zasadniczy.

Umorzenie oblicza się od tej samej daty i przez ten sam okres jak amortyzację. W celu ustalenia wartości amortyzacji w poszczególnych okresach stosuje się tabele amortyzacyjne. Księgozbiory umarzane są jednorazowo w momencie wprowadzenia do ewidencji.

Dla umorzenia środków trwałych stosuje się takie same konta analityczne, jak dla konta Środki trwałe.

7.1.2.8. Konta pozabilansowe – Środki trwałe

Konto 903 służy do ewidencji środków trwałych zakupionych ze środków pozyskanych w ramach projektów Unii Europejskiej.

Konto 904 służy do ewidencji używanych obcych środków trwałych na podstawie umowy najmu, dzierżawy prawa wieczystego użytkowania lub leasingu, jeżeli są one zaliczone do środków trwałych wynajmującego, wydierżawiającego lub leasingodawcy i przez niego amortyzowane, oraz będących w posiadaniu UEK na zasadach innych niż umowa dzierżawy czy najmu (np: użyczenie, przyjęcie do przechowania, depozyt)

Konto 906 służy do ewidencji stwierdzonych podczas inwentaryzacji w zbiorach bibliotecznych niedoborów względnych (konto 014 – Księgozbiór).

Salda kont 903-906 wykazują wartość brutto środków trwałych.

7.1.3. Wartości niematerialne i prawne

Do ewidencji zmian w zakresie wartości niematerialnych i prawnych służy **konto 020**.

7.1.3.1. Definicje

Za wartości niematerialne i prawne (WNIP) uznaje się nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności:

- a. autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje,
- b. prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych,
- c. know-how.

W przypadku WNIP oddanych do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, wartości niematerialne i prawne zalicza się do aktywów trwałych jednej ze stron umowy, zgodnie z warunkami określonymi w art. 3 ust. 4 UoR.

Do WNIP zalicza się również nabytą wartość firmy oraz koszty prac rozwojowych zakończonych wynikiem pozytywnym, wdrożonych do używania, przez które rozumie się badania lub wiedzę w inny sposób uzyskiwaną, których wynik może być wykorzystany do produkcji nowych lub ulepszonych produktów lub technologii. Inne prawa wytworzone we własnym zakresie nie mogą być zaliczane do wartości niematerialnych i prawnych. Koszty poniesione z tego tytułu w całości zalicza się do bieżących kosztów operacyjnych.

WNIP nie podlegają ulepszeniu.

Analityka konta 020 pozwala na zidentyfikowanie: jednostki, która użytkuje WNIP, rodzaju WNIP oraz źródeł finansowania. Budowa analityki jest analogiczna dla konta 075.

7.1.3.2. Wycena

a. **W ciągu roku obrotowego** wartości niematerialne i prawne wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Dodatkowo cenę nabycia oraz koszt wytworzenia zwiększają koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych na zakup wartości niematerialnych i prawnych, do czasu ich oddania do użytkowania, takie jak:

- i. prowizje od kredytów i pożyczek,
- ii. odsetki od kredytów i pożyczek,
- iii. różnice kursowe od pożyczek i kredytów, zarówno dodatnie, jak i ujemne.

W przypadku nabycia nieodpłatnego (np. w wyniku darowizny) wycena w ciągu roku obrotowego następuje według ceny sprzedaży takiej samej lub podobnej wartości niematerialnej i prawnej.

b. **Na dzień bilansowy** wartości niematerialne i prawne wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, uwzględniając odpisy z tytułu trwałej utraty wartości, odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe.

7.1.3.3. Amortyzacja

Odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych dokonuje się drogą systematycznego, planowanego rozłożenia ich wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji. Okres amortyzacji podlega okresowej weryfikacji. Z przeprowadzonej weryfikacji sporządza się protokół, który zatwierdza Rektor UEK. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym wartość niematerialna i prawna została wprowadzona do ewidencji.

Stawki, okres i metody amortyzacji ustala się na dzień przyjęcia wartości niematerialnej i prawnej do ewidencji.

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się w równych ratach co miesiąc.

Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej do 10 000 zł. nie przyjmuje się do ewidencji księguje jednorazowo w koszty w momencie zakupu. Dla wartości niematerialnych i prawnych o wartości początkowej powyżej 10 000 zł stosuje się liniową metodę amortyzacji, według obowiązującego wykazu stawek.

Ustalona metoda amortyzacji pozostaje niezmienna przez cały okres użytkowania wartości niematerialnej i prawnej. Dla wartości niematerialnych i prawnych mają zastosowanie metody takie same, jak dla środków trwałych.

7.1.3.4. Zasady tworzenia kont analitycznych

Do konta **020 – Wartości niematerialne i prawne** oraz do konta **021 – Wartości niematerialne i prawne z projektów badawczych** konta analityczne tworzy się w odniesieniu do grup poszczególnych praw i tytułów, wyróżniając co najmniej:

- a) inne prawa majątkowe,
- b) wartość firmy,
- c) koszty prac rozwojowych,
- d) oprogramowanie komputerowe,
- e) licencje.

Księgi pomocnicze dla wartości niematerialnych i prawnych prowadzi się w formie tabel amortyzacyjnych oraz obiektów inwentarzowych. Okresowo dokonuje się uzgodnień pomiędzy wartością brutto a saldami i obrotami kont 020 i 021, wartością umorzenia a saldami i obrotami kont 075 i 078 oraz pomiędzy umorzeniem rocznym a wartością amortyzacji w zespole „4” Koszty rodzajowe.

7.1.3.5. Klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Po stronie WN konta 020 – Wartości niematerialne i prawne oraz konta 021 – Wartości niematerialne i prawne z projektów badawczych księguje się wszelkie zwiększenia wartości niematerialnych i prawnych, w szczególności:

WN	MA
Zwiększenia z zakupów	zespół „1”, „2”, „3”
Ujawnienie wartości niematerialnych i prawnych, również w przypadku późniejszego ich wprowadzenia – jeśli dowód OT zostanie wystawiony później niż moment faktycznego użytkowania wartości niematerialnej i prawnej	265

Po stronie MA konta 020 – Wartości niematerialne i prawne oraz konta 021 – Wartości niematerialne i prawne z projektów badawczych księguje się wszelkie zmniejszenia stanu i wartości początkowej, w szczególności:

WN	MA
Konto 075 do wysokości dotychczasowego umorzenia, konto zespołu „7” wartość nieumorzona	Rozchód na skutek sprzedaży, likwidacji, niedoboru lub darowizny
Zespół „7”	Likwidacja na skutek zdarzenia losowego

7.1.3.6. Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych

Na koncie 075 – Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych i 078 – Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych z projektów badawczych dokonuje się odpisów umorzeniowych w powiązaniu z kontem „401” koszty rodzajowe – amortyzacja. Analityka tworzona jest w sposób taki sam, jak do konta 020 Wartości niematerialne i prawne.

7.1.3.7. Odpis z tytułu trwałej utraty wartości

Do ewidencji zmian w zakresie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości dotyczących wartości niematerialnych i prawnych stosuje się konto 022.

Przyczyną trwałej utraty wartości niematerialnych i prawnych może być:

- a) zmiana technologii,
- b) przeznaczenie do likwidacji,
- c) wycofanie z użytkowania.

W takim przypadku dokonuje się odpisu aktualizującego. O jego wysokości decyduje Rektor. W sytuacji gdy ustanie przyczyna, dla której dokonano odpisu z tytułu trwałej utraty wartości, dokonuje się przywrócenia wartości pierwotnej wartości niematerialnej i prawnej.

Do konta **022 – Odpisy aktualizujące wartości niematerialne i prawne** stosuje się zasady ewidencji i podziału analitycznego jak do konta **020 – Wartości niematerialne i prawne**.

7.1.4. Długoterminowe aktywa finansowe (udziały, akcje, obligacje)

Do ewidencji udziałów, akcji obcych, obligacji służy konto 030.

7.1.4.1. Definicje

Udziały i akcje zaliczane do inwestycji długoterminowych są nabyte z zamiarem posiadania ich przez okres dłuższy niż rok. Są one nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych, które wynikają z przyrostów ich wartości w postaci dywidend lub innych pożytków.

7.1.4.2. Wycena

- a) Nabyte w jednostkach zewnętrznych akcje lub udziały ujmuje się w księgach rachunkowych – na dzień nabycia lub zawarcia umowy spółki – według ceny nabycia, t.j. w wysokości rzeczywiście wydatkowanych na ten cel środków pieniężnych lub przekazanych w zamian innych składników majątkowych,
- b) Otrzymane obligacje ujmuje się w księgach rachunkowych w ciągu roku obrotowego wg wartości nominalnej,
- c) Na dzień bilansowy udziały, akcje, obligacje wycenia się według cen rynkowych lub inaczej określonej wartości godziwej.

7.1.4.3. Zasady tworzenia kont analitycznych

Do konta **030 Długoterminowe aktywa finansowe (udziały, akcje, obligacje)** – tworzy się konta analityczne, zapewniające ustalenie: rodzaju aktywu, oraz kolejny numer udziałów i akcji według poszczególnych podmiotów.

7.1.4.4. Klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Po stronie WN konta 030 – Długoterminowe aktywa finansowe (udziały, akcje, obligacje) księguje się wszelkie przychody inwestycji długoterminowych oraz zwiększenia ich wartości początkowej:

WN	MA
Zakup udziałów i akcji, dopłaty do kapitału, koszty nabycia zwiększające cenę nabycia udziałów i akcji	Zespół „1”, „2”, „3”
Dodatkowe opłaty związane z wniesieniem udziałów	Zespół „1”, „2”
Wkłady (aporty) wnoszone do spółek według wartości ujętej w umowie	751, 761

Po stronie MA konta 030 – Długoterminowe aktywa finansowe (udziały, akcje, obligacje) księguje się wszelkie zmniejszenia stanu i wartości początkowej, a w szczególności:

WN	MA
Zespół „7”	Sprzedaż udziałów i akcji
Zespół „0”, „1”, „3”	Wycofanie udziałów

7.1.4.5. Odpisy aktualizujące wartość długoterminowych aktywów finansowych

Konto 031 używane jest do zmian wartości udziałów i akcji spowodowanych trwałą utratą wartości, przywróceniem utraconej wartości, przeszacowaniem do poziomu cen rynkowych.

Analityka prowadzona jest z podziałem na poszczególne tytuły, analogicznie jak do konta 030.

7.1.4.6. Klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Po stronie WN konta 031 – Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe (udziały, akcje, obligacje) księguje się w szczególności:

WN	MA
Aktualizację wartości długoterminowych aktywów finansowych do wysokości ceny rynkowej ponad cenę zakupu lub nabycia	Zespół „8” fundusz z aktualizacji wyceny

Po stronie MA konta 031 – Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe (udziały, akcje, obligacje) księguje się w szczególności:

WN	MA
„7” koszty finansowe	Obniżenie wartości poniżej ceny nabycia lub zakupu
Zespół „8” fundusz z aktualizacji wyceny	Obniżenie wartości udziałów i akcji do wysokości kwoty, o którą podwyższono fundusz z aktualizacji wyceny

7.1.5. Nieruchomości inwestycyjne

Do ewidencji nieruchomości inwestycyjnych służy konto 035. Analityka konta uwzględnia podział na poszczególne nieruchomości.

7.1.5.1. Definicje

Przez nieruchomości inwestycyjne rozumie się posiadane aktywa, w szczególności nabyte lub otrzymane w drodze darowizny, które nie są użytkowane w celu realizacji zadań statutowych, lecz w celu osiągnięcia

korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu ich wartości, uzyskania z nich przychodów lub innych pożytków.

W przypadku użytkowania nieruchomości zarówno na cele statutowe, jak i inwestycyjne ich ujęcie i prezentacja w sprawozdaniu finansowym następuje według następujących zasad:

- a) jeśli nieruchomość będzie mogła być zbyta odrębnie w częściach użytkowanych w różny sposób, części te prezentowane będą odrębnie w bilansie, tj. w pozycji środków trwałych oraz w inwestycjach, odpowiednio do swojego przeznaczenia i wyceny,
- b) w pozostałych przypadkach nieruchomość będzie traktowana w całości jako nieruchomość inwestycyjna lub środek trwały. Aby zaliczyć nieruchomość wykorzystywaną zarówno na cele statutowe, jak i inwestycyjne w całości jako nieruchomość inwestycyjną konieczne jest, aby co najmniej $\frac{3}{4}$ jej łącznej powierzchni było wykorzystywane na cele inwestycyjne.

7.1.5.2. Wycena

- a) W ciągu roku obrotowego nabyte nieruchomości inwestycyjne wycenia się według ceny nabycia lub ceny zakupu, jeżeli koszty przeprowadzenia i rozliczenia transakcji nie są istotne, natomiast wytworzone we własnym zakresie – w koszcie wytworzenia. Dla nieruchomości inwestycyjnych otrzymanych w drodze darowizny bądź pozyskanych w inny niepieniężny sposób wycena następuje według ceny rynkowej lub inaczej ustalonej wartości godziwej.
- b) Na dzień bilansowy nieruchomości inwestycyjne wycenia się według ceny rynkowej bądź inaczej ustalonej wartości godziwej, a skutek tej wyceny wykazuje się jako pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne. Na dzień bilansowy jest dokonywane ustalenie ceny rynkowej lub inaczej ustalonej wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej. W przypadku istotnej zmiany jej wartości konieczna jest wycena dokonana przez rzeczoznawcę majątkowego.

7.1.5.3. Zasady tworzenia kont analitycznych

Do konta **035 – Nieruchomości inwestycyjne** tworzy się konta analityczne, zapewniające ewidencje i ustalenie nieruchomości inwestycyjnych według poszczególnych obiektów.

7.1.5.4. Klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Po stronie WN konta **035 – Nieruchomości inwestycyjne** księguje się wszelkie przychody inwestycji długoterminowych oraz zwiększenia ich wartości początkowej, a w szczególności:

WN	MA
Zakup nieruchomości inwestycyjnej	Zespół „1”, „2”, „3”
Otrzymanie w drodze darowizny nieruchomość inwestycyjnej	Zespół „7”

Po stronie MA konta 035 – Nieruchomości inwestycyjne księguje się wszelkie zmniejszenia stanu i wartości początkowej, a w szczególności:

WN	MA
Zespół „7”	Sprzedaż nieruchomości
Zespół „7”	Przekazanie nieruchomości inwestycyjnej

7.1.5.5. Odpisy aktualizujące wartość nieruchomości inwestycyjnej

Konto 039 używane jest do zmian wartości nieruchomości inwestycyjnej spowodowanych trwałą utratą wartości, przywróceniem utraconej wartości, przeszacowaniem do poziomu ceny rynkowej lub inaczej ustalonej wartości godziwej.

Analityka prowadzona jest dla poszczególnych nieruchomości inwestycyjnych jak dla konta 035.

7.1.5.6. Klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Po stronie WN konta 039 – Odpis aktualizujący nieruchomości inwestycyjnych księguje się w szczególności:

WN	MA
Aktualizację wartości nieruchomości inwestycyjnej do poziomu ceny rynkowej lub inaczej ustalonej wartości godziwej ponad dotychczasową wycenę	Zespół „7” pozostałe przychody operacyjne

Po stronie MA konta 039 – Odpis aktualizujący nieruchomości inwestycyjnych księguje się w szczególności:

WN	MA
Zespół „7” pozostałe koszty operacyjne	Aktualizację wartości nieruchomości inwestycyjnej do poziomu ceny rynkowej lub inaczej ustalonej wartości godziwej poniżej dotychczasowej wyceny

7.1.6. Środki trwale w budowie

Do ewidencji wszelkich kosztów związanych z tworzeniem, budową, rozbudową aktywów trwałych, poniesionych przez jednostkę do dnia przyjęcia ich do używania, bez względu na rodzaj i źródła ich finansowania, służy konto 080.

- Do wydatków związanych z ewidencją środków trwałych w budowie zalicza się koszty:
- nabycia gruntów i innych składników majątku trwałego oraz koszty ich budowy i montażu,
- opłat z tytułu użytkowania gruntów i terenów w okresie budowy środków trwałych oraz z tytułu uzyskanych lokalizacji pod budowę,
- odszkodowań za dostarczenie obiektów zastępczych i przesiedlenie osób z terenów zajętych na potrzeby budowy środków trwałych,
- założenia stref ochronnych,
- założenia zieleni,
- napraw i remontów wykonanych przed przekazaniem środka trwałego do użytkowania,

- h) dokumentacji projektowej,
- i) badań geologicznych, geofizycznych oraz pomiarów geodezyjnych,
- j) przygotowania terenu pod budowę, w tym również koszty likwidacji budynków i budowli zlikwidowanych w związku z wykonywaniem nowych inwestycji oraz nieumorzonych wartości początkowej tych obiektów,
- k) robót niezbędnych do realizacji własnych nakładów wykonywanych w środkach trwałych należących do innych osób prawnych lub fizycznych,
- l) nadzoru autorskiego, inwestorskiego i generalnego wykonawcy,
- m) prób montażowych, jeżeli należność za te czynności nie jest uwzględniona w cenie robót,
- n) ubezpieczeń majątkowych budowanych środków trwałych,
- o) odsetek, prowizji i różnic kursowych od kredytów i pożyczek za okres realizacji środków trwałych w budowie,
- p) inne, bezpośrednio związane ze środkami trwałymi w budowie.

Do konta **080 – Środków trwale w budowie** prowadzi się konta analityczne według zadań inwestycyjnych w sposób umożliwiający podział wg różnych źródeł finansowania.

7.1.6.1. Wycena

- a) **W ciągu roku obrotowego** środki trwale w budowie wyceniane są według rzeczywiście poniesionych nakładów z uwzględnieniem kosztów obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich sfinansowania oraz ewentualnych różnic kursowych.
- b) **Na dzień bilansowy** środki trwale w budowie wyceniane są według rzeczywiście poniesionych nakładów z uwzględnieniem kosztów obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich sfinansowania oraz ewentualnych różnic kursowych, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

7.1.6.2. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości

Do ewidencji zmian w zakresie odpisów aktualizujących wartość środków trwałych w budowie służy konto 089. Odpisów aktualizujących wartość dokonuje się w przypadku podjęcia decyzji o częściowym lub całkowitym zaniechaniu ponoszenia nakładów na ich realizację. Głównym powodem dokonania odpisów jest prawdopodobieństwo, że budowany składnik aktywów nie przyniesie w przyszłości korzyści.

W wyniku **ustania przyczyny** powodującej utratę wartości środka trwałego w budowie koryguje się wcześniej dokonany odpis.

Odpisów wyrażających trwałą utratę wartości środków trwałych w budowie, a także przywracających im uprzednio utraconą wartość, należy dokonywać bieżąco, nie później niż na koniec okresu sprawozdawczego.

7.1.6.3. Klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Po stronie WN konta 080 – Środki trwale w budowie księguje się w szczególności:

WN	MA
Wartość zużytych materiałów do budowy środków trwałych	Zespół „2”, „3”
Wartość usług świadczonych przy budowie środków trwałych	Zespół „2”, „3”
Odsetki, prowizje, ujemne różnice kursowe od kredytów, pożyczek i zobowiązań w walucie obcej za okres realizacji budowy	Zespoły „1”, „2”

Po stronie MA konta 080 – Środki trwale w budowie księguje się w szczególności:

WN	MA
011,012,013,020	Przeniesie kosztów po zakończeniu budowy środka trwałego
Zespoły „1”, „2”	Dodatnie różnice kursowe od kredytów, pożyczek i zobowiązań w walucie obcej za okres realizacji budowy

7.2. Zespół „1” Środki pieniężne, rachunki bankowe

Konta zespołu „1” Środki pieniężne, rachunki bankowe oraz inne krótkoterminowe aktywa finansowe służą do ewidencji:

- aktywów pieniężnych w formie krajowych i zagranicznych środków płatniczych przechowywanych w kasie jednostki,
- aktywów pieniężnych w formie krajowych i zagranicznych środków pieniężnych lokowanych na rachunkach bankowych,
- kredytów udzielonych przez banki w krajowych i zagranicznych środkach płatniczych,
- środków pieniężnych w drodze,
- aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu, w tym aktywów pieniężnych mających postać weksli obcych, czeków i innych aktywów finansowych,
- instrumentów kapitałowych, a w szczególności udziałów i obligacji,

Konta zespołu „1” służą również do ewidencji różnego rodzaju innych krótkoterminowych aktywów finansowych, w tym przeznaczonych do obrotu instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez inne jednostki.

7.2.1. Wykaz kont księgi głównej dla zespołu „1”

Poniżej przedstawiono konta bilansowe syntetyczne. Analityka do kont syntetycznych tworzona jest według potrzeb indywidualnych. Przykłady tworzenia kont analitycznych zostały opisane w załączniku nr 2 Zasad (Polityki) rachunkowości UEK.

Konto	NAZWA
101	Kasa krajowych środków pieniężnych
102	Kasa zagranicznych środków pieniężnych
131	Rachunki bankowe w walucie krajowej
132	Lokaty do 3 dni, depozyty u Ministra Finansów
133	Rachunki bankowe w walucie zagranicznej

134	Lokaty do 3 dni w EUR, depozyty u Ministra Finansów w walutach obcych
140	Środki pieniężne w drodze
146	Inne aktywa pieniężne
160	Kredyty bankowe

7.2.2. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne

7.2.2.1. Wycena i klasyfikacja zdarzeń

Krajowe środki pieniężne (gotówka i środki zgromadzone na rachunkach bankowych) wykazuje się w ich wartości nominalnej (odsetki od środków na rachunkach bankowych dopisuje się do stanu rachunku, drugostronnie ujęte jako przychody finansowe, z wyjątkiem odsetek od środków ZFŚS oraz odsetek z Funduszu stypendialnego i innych funduszy, które naliczone przez bank zwiększają ten fundusz).

Wycena operacji gospodarczych w walutach obcych

Nie rzadziej niż na dzień bilansowy wycenia się wyrażone w walutach obcych:

- a. składniki aktywów (z wyłączeniem udziałów w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności) i pasywów – po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ogłoszonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski,
- b. gotówkę znajdującą się w kasie i na rachunkach bankowych – po średnim kursie ogłoszonym na dzień wyceny dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia, o ile odrębne przepisy dotyczące środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz środków nie podlegających zwrotowi, pochodzących ze źródeł zagranicznych nie stanowią inaczej – odpowiednio po kursie:

- 1) faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji – w przypadku sprzedaży lub kupna walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań;
- 2) kursie NBP z dnia wypłaty – w przypadku zaliczki dla pracownika lub zaliczek o podobnym charakterze;
- 3) średnim ogłoszonym dla danej waluty przez NBP z dnia poprzedzającego ten dzień – w przypadku zapłaty należności lub zobowiązań, jeżeli nie jest zasadne zastosowanie kursu, o którym mowa w pkt. 1, a także w przypadku pozostałych operacji:
 - a) ujęcie przychodu lub kosztu (np. zakup lub sprzedaż materiałów, towarów, usług) i powstałych w związku z tym rozrachunków – wycena według kursu średniego NBP ogłoszonego dla danej waluty z dnia poprzedzającego dzień operacji;
 - b) zapłata zobowiązania walutą obcą z rachunku bankowego złotówkowego – wycena po kursie sprzedaży danej waluty stosowanym przez bank obsługujący UEK gdy nastąpił zakup waluty od banku;
 - c) wpływ na rachunek złotówkowy waluty obcej z tytułu spłaty należności przez kontrahenta – wycena po kursie zakupu waluty stosowanym przez bank, z którego usług korzysta jednostka, gdy nastąpiła odsprzedaż waluty bankowi;

- d) wpływ na rachunek walutowy waluty zakupionej w kantorze wymiany walut lub w banku – wycena według kursu kantorowego lub bankowego (kurs faktycznie zastosowany);
 - e) wpływ na rachunek walutowy waluty z tytułu spłaty należności przez kontrahenta – wycena według kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego wpływ na rachunek; nie stosuje się tu kursu bankowego, gdyż faktycznie nie następuje przewalutowanie;
 - f) zapłata zobowiązań w walucie obcej z rachunku walutowego jednostki lub kasy – wycena po kursie zastosowanym przy wycenie wpływu tych walut na rachunek walutowy, przy uwzględnieniu metody FIFO (pierwsze weszło – pierwsze wyszło);
 - g) przesunięcie walut z rachunku walutowego na inny rachunek lub do kasy wycenia się według zasad przyjętych dla rozchodu walut przez Uczelnię z zastosowaniem metody FIFO;
 - h) wycena odsetek na rachunkach walutowych – kurs średni danej waluty ogłoszony przez NBP z dnia poprzedzającego dzień dopisania odsetek.
 - i) wycena wpływu na rachunek bankowy kwoty kredytu udzielonego w walucie obcej – wycena według kursu średniego NBP ogłoszonego dla danej waluty z dnia poprzedzającego dzień operacji;
- 4) wynikającym z odrębnych przepisów lub umowy – do przeliczania przychodów i rozchodów walut obcych pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz środków nie podlegających zwrotowi, pochodzących ze źródeł zagranicznych. W przypadku braku odrębnych przepisów lub zapisów umowy określających stosowany kurs walut w danym projekcie, ma zastosowanie średni kurs ogłoszony dla danej waluty przez NBP z dnia poprzedzającego ten dzień;
- 5) średnim ogłoszonym przez NBP (kurs z dnia bilansowego) do przeliczenia na dzień bilansowy stanu denominowanych w walucie obcej aktywów i zobowiązań;
- 6) sprzedaży banku obsługującego jednostkę z dnia dokonania przelewu – do przeliczenia wartości wypłaconej z rachunku bankowego PLN, umowy cywilno-prawnej zawartej z kontrahentem zagranicznym opiewającej na walutę obcą;
- 7) sprzedaży banku obsługującego jednostkę z dnia dokonania operacji – do przeliczenia wartości operacji zapłaty kartą płatniczą w walucie obcej.

Rozliczenie kosztów zagranicznej podróży służbowej finansowanej zarówno ze środków własnych Uczelni, jak i ze środków pozyskanych z innych źródeł, w tym ze środków Unii Europejskiej

Pracownik otrzymuje zaliczkę na niezbędne koszty podróży i pobytu poza granicami kraju. Po powrocie do kraju, nie później niż 14 dni od zakończenia podróży, pracownik powinien rozliczyć się z pracodawcą z pobranej zaliczki według następujących zasad:

- a. jeśli wypłacona zaliczka w pełni pokrywała wszystkie uzasadnione wydatki poniesione przez pracownika podczas podróży i ewentualnie pozostaje nadwyżka zaliczki – przeliczenie kosztów podróży służbowej na złote następuje po kursie NBP z dnia wypłaty, dokumenty zakupowe załączone do rozliczenia zaliczki wystawione na Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie przeliczane są wg kursu NBP z dnia poprzedzającego dzień wystawienia dokumentu, w przypadku zwrotu na rachunek walutowy lub do kasy

niewykorzystanej części zaliczki w walucie obcej wycenia się ją po kursie po jakim walutę przeliczono na złote w momencie jej pobrania;

- b. jeśli wypłacona zaliczka nie pokrywała wszystkich uzasadnionych wydatków poniesionych w czasie podróży służbowej – brakujące środki zwraca się pracownikowi; koszty podróży służbowej zostaną wtedy rozliczone według kursu waluty z dnia wypłaty zaliczki (również zwrot dla pracownika następuje w PLN z zastosowaniem przeliczenia według tego kursu).

Obroty gotówkowe księguje się pod datą rzeczywistego wpływu lub rozchodu gotówki. Ewidencja szczegółowa prowadzona do kont zapewnia ustalenie:

- stanu gotówki w walucie polskiej,
- stanu gotówki w walutach obcych – wyrażonego w walucie polskiej i obcej z podziałem na poszczególne waluty obce,
- wartości gotówki powierzonej poszczególnym osobom za nie odpowiedzialnym,
- rozchód środków pieniężnych zarówno w kasach walutowych, jak i na walutowych rachunkach bankowych wyceniany jest z zastosowaniem metody FIFO.

Konta mogą wykazywać tylko saldo debetowe, które wyraża stan gotówki w kasie. Stan na ostatni dzień każdego roku obrotowego powinien być potwierdzony spisem z natury.

Konto 101 – Kasa krajowych środków pieniężnych

Konto 102 – Kasa zagranicznych środków pieniężnych

Do ewidencji własnej gotówki w walucie polskiej i obcej znajdującej się w kasach są przeznaczone następujące konta:

Po stronie WN – konta 101 i 102 księguje się w szczególności:

WN	MA
Wpływy gotówki do kasy	140, Zespół „2”
Wpływy gotówki – wpłaty	140, Zespół „2”, 750, 760, 810
Nadwyżki kasowe ujawnione podczas spisu z natury	265
Dodatnie różnice kursowe z wyceny środków pieniężnych w walucie obcej	750

Po stronie MA księguje się w szczególności:

WN	MA
140, Zespół „2”, „4”	Wpłaty gotówki z kasy
140	Opróżnianie wpłatomatów z gotówki
264	Niedobory kasowe stwierdzone podczas spisu z natury
751	Ujemne różnice kursowe z wyceny środków pieniężnych w walucie obcej

Różnice kursowe dotyczące gotówki w walucie obcej zalicza się następująco:

- różnice ujemne – do kosztów finansowych,
- różnice dodatnie – do przychodów finansowych.

Konta 131 – 134 Rachunki bankowe

Konta 131-134 Rachunki bankowe służą do ewidencji środków pieniężnych na rachunkach bankowych jednostki.

Na kontach tych dokonuje się księgowania operacji wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych – wyciągów i dołączonych do nich dowodów.

Po stronie WN kont rachunków bankowych księguje się w szczególności:

WN	MA
Subwencje, dotacje	700, 810, 813, 842
Opłaty za studia (czesne)	Zespół „2”, Zespół „7”, 843, 844
Wpłaty należności od kontrahentów	Zespół „2”
Wpłaty z kas pomocniczych	Zespół „2”
Odsetki od środków na rachunku bankowym	750, Zespół „8”
Przelew na inne konto, zasilenie kasy	140
Dodatnie różnice kursowe z wyceny środków pieniężnych w walucie obcej	750, Zespół „8”

Po stronie MA kont rachunków bankowych księguje się w szczególności:

WN	MA
Zespół „2”	Spłatę zobowiązań wobec kontrahentów
Zespół „2”	Spłatę zobowiązań z tytułu pożyczek
231	Przelewy wynagrodzeń na rachunki bankowe pracowników
140	Przelew na inne konto, wpłata z kasy
234	Podjęcie gotówki z bankomatu
751, Zespół „8”	Ujemne różnice kursowe z wyceny środków pieniężnych w walucie obcej

Szczegółowa ewidencja do kont umożliwia m.in. ustalenie:

- stanu środków pieniężnych na poszczególnych rachunkach bankowych,
- podziału rachunków bankowych według poszczególnych walut obcych, a także wyrażenie ich stanu w walucie polskiej.

Konta mogą wykazywać:

- saldo debetowe, które oznacza stan środków na rachunku bieżącym,
- saldo kredytowe, oznaczające zadłużenie na rachunku bieżącym wobec banku z tytułu kredytu do spłaty.

Konto 140 – Środki pieniężne w drodze

Konto 140 służy do ewidencji środków pieniężnych w obrocie między kasą a bankiem lub w obrocie między kontami bankowymi.

Po stronie WN księguje się w szczególności:

WN	MA
Pobranie gotówki z banku	131
Przelewy między rachunkami bankowymi	131-134
Wpłaty gotówkowe z kas na rachunki bankowe, wpłatomaty odsilenie	101, 102

Po stronie MA księguje się w szczególności:

WN	MA
101, 102 131-134	Wpływ do kasy lub na rachunek bankowy środków pieniężnych w drodze, wpłatomaty zasilenie
131-134	Przelewy między rachunkami bankowymi

Konto 140 może wykazywać zarówno saldo debetowe, jak i saldo kredytowe.

Konto 146 – Inne aktywa pieniężne

Konto 146 inne aktywa pieniężne służy do ewidencji aktywów pieniężnych innych niż ewidencjonowane na kontach 101, 102, 131, 132, 133, 134, 140, a w szczególności: czeków i weksli obcych oraz innych aktywów finansowych o wysokim stopniu płynności, których termin płatności lub wymagalności nie jest dłuższy niż 3 miesiące od dnia otrzymania, wystawienia lub nabycia. Funkcjonuje ono według zasad podanych dla kont rachunków bankowych.

Konto 160 – Kredyty bankowe

Konto 160 kredyty bankowe służy do ewidencji kredytów bankowych zaciągniętych przez jednostkę, zarówno w bankach krajowych, jak i zagranicznych, na działalność bieżącą oraz działalność inwestycyjną.

Samo zawarcie umowy kredytowej z bankiem nie podlega ujęciu w księgach, dopiero uruchomienie kredytu wymaga dokonania odpowiednich zapisów w księgach rachunkowych.

Ewidencja analityczna do konta powinna zapewnić podział otrzymanych kredytów według:

- walut w jakich otrzymano kredyt,
- poszczególnych zaciągniętych kredytów według wierzycieli i ich rodzajów,
- terminów spłaty.

Po stronie WN – konta 160 księguje się w szczególności:

WN	MA
Spłatę kredytu, w tym odsetek	140
Dodatnie różnice kursowe z wyceny środków pieniężnych w walucie obcej	750, 080

Po stronie MA księguje się w szczególności:

WN	MA
140, 202, 203, 205	Wykorzystanie przyznanego kredytu w drodze przekazania środków na rachunek bankowy lub na spłatę zobowiązań z tytułu dostaw i usług
751,080	Pobrane przez bank odsetki i prowizje od zaciągniętego kredytu
751, 080	Ujemne różnice kursowe z wyceny środków pieniężnych w walucie obcej
751	Odsetki naliczone na dzień bilansowy
650	Pobrane z góry przez bank prowizje i odsetki od kredytu

7.3. Zespół „2” Rozrachunki i roszczenia

Konta zespołu „2” Rozrachunki i roszczenia służą do ewidencji wszelkich rozrachunków i roszczeń z kontrahentami krajowymi i zagranicznymi, zarówno bezspornych, jak i w całości lub częściowo przez nich kwestionowanych, w tym roszczeń skierowanych na drogę postępowania sądowego, objętych postępowaniem naprawczym lub układowym, publicznoprawnych, a także do ewidencji rozliczeń z tytułu wynagrodzeń, niedoborów, szkód i nadwyżek oraz z tytułu odpisów aktualizujących wysokość należności. Ponadto, konta zespołu „2” służą do ewidencji wszelkich innych rozliczeń związanych z rozrachunkami.

Na kontach zespołu „2” ewidencjonuje się w szczególności:

- a. bezsporne należności i zobowiązania z tytułu:
 - i. dostaw, robót i usług,
 - ii. podatków opłat, rozliczenia wyniku finansowego, finansowania działalności i wszelkich innych rozrachunków z budżetami,
 - iii. wynagrodzeń za pracę i wszelkich innych rozrachunków z pracownikami,
 - iv. ubezpieczeń i wszelkich innych tytułów,
 - v. niedoborów szkód i nadwyżek powstałych w rzeczowych składnikach majątku oraz w środkach pieniężnych,
 - vi. wpłat realizowanych przez studentów w związku ze świadczoną usługą kształcenia,
- b. roszczenia sporne (należności dochodzone w postępowaniu sądowym),
- c. rozliczenia związane z rozrachunkami i roszczeniami spornymi,
- d. odpisy aktualizujące wartość należności.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do kont zespołu „2” umożliwia wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków, rozliczeń i roszczeń spornych, ustalenie ich przebiegu oraz stanu należności, rozliczeń, roszczeń spornych i zobowiązań z podziałem według kontrahentów oraz – jeśli dotyczą rozliczeń w walutach obcych – według poszczególnych walut, a także ich ustalenie w walucie polskiej. Ponadto zapewnia się podział na rozrachunki w podmiotach powiązanych i pozostałych.

7.3.1. Wykaz kont księgi głównej dla zespołu „2”

Poniżej przedstawiono konta bilansowe syntetyczne. Analityka do kont syntetycznych tworzona jest według potrzeb indywidualnych i stanowi załącznik nr 2 do Zasad (polityki) rachunkowości UEK.

Konto	NAZWA
201	Rozrachunki z odbiorcami
202	Rozrachunki z dostawcami
203	Rozrachunki z dostawcami (zagraniczne)
204	Rozrachunki z odbiorcami (zagraniczne)
205	Rozrachunki z tytułu zakupu środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych
220	Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych
221	Zobowiązania z tytułu VAT
225	Rozrachunki z tytułu podatków

226	Inne zobowiązania publiczno-prawne
231	Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń
232	Rozliczenie wynagrodzeń
234	Pozostałe rozrachunki z pracownikami i inne
240	Opłata rezerwacyjna Domy Studenckie
241	Kaucje i gwarancje
242	Pozostałe kaucje
243	Rozrachunki z tytułu pożyczek mieszkaniowych
244	Rozliczenie sprzedaży usług
245	Rozrachunki ze studentami (stypendia)
246	Rozrachunki z tytułu wyodrębnionej sprzedaży (kasa fiskalna)
248	Rozrachunki z tytułu subwencji
249	Pozostałe rozrachunki
250	Rozrachunki z tytułu realizacji projektów
264	Rozliczenie niedoborów
265	Rozliczenie nadwyżek
267	Należności dochodzone na drodze sądowej
270	Odpisy aktualizujące należności
280	Rozrachunki z KSB
281	Rozrachunki z MSAP
289	Rozrachunki ze studentami do wyjaśnienia

7.3.2. Definicje

Należności krótkoterminowe obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pozostałe należności zalicza się do należności długoterminowych.

Zobowiązaniem jest wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki.

Obowiązek wykonania świadczeń musi wynikać z przeszłych zdarzeń, np. dokonanie zakupów materiałów, towarów, usług, wypłata wynagrodzeń, rezerwy na świadczenia urlopowe, nagrody jubileuszowe, świadczenia emerytalne, naprawy gwarancyjne.

Zobowiązania krótkoterminowe to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub ta część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pozostałe zobowiązania zalicza się do długoterminowych.

7.3.3. Wycena

- W ciągu roku obrotowego** bieżąca wycena operacji gospodarczych rozrachunkowych, polegających na imporcie lub eksporcie towarów, materiałów, dóbr inwestycyjnych, następuje po kursie średnim NBP z dnia poprzedzającego dzień wystawienia faktury, a w przypadku jej braku – z dnia wcześniejszego niż dzień dokumentu celnego SAD. Za datę wykonania usługi uważa się datę stwierdzającą moment wykonania usługi lub datę przekroczenia granicy.
- Na dzień bilansowy** należności wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty z uwzględnieniem zasady ostrożności. Zasadę tę stosuje się do wyceny rozrachunków również w ciągu roku dokonywanej w wyniku

systematycznej analizy sald z uwzględnieniem odsetek umownych lub ustawowych. UEK odstępuje od naliczania, ujmowania w księgach i dochodzenia swoich roszczeń z tytułu odsetek od nieterminowo uregulowanych należności, w przypadku, gdy kwota odsetek od danego kontrahenta nie przekracza trzykrotności wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez „Pocztę Polską” za polecenie przesyłki listowej. Koszt dochodzenia odsetek w tej kwocie przewyższałby ewentualne korzyści ekonomiczne tej operacji.

- c. Na dzień bilansowy **należności w walutach obcych** wycenia się według kursu średniego ustalonego dla danej waluty na ten dzień przez NBP.
- d. Na dzień bilansowy **zobowiązania w walutach obcych** wycenia się według kursu średniego ustalonego dla danej waluty na ten dzień przez NBP.
- e. Na dzień bilansowy zobowiązania wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty. Stan zobowiązań wykazuje się wraz z odsetkami z tytułu zwłoki w zapłacie, jeżeli jednostka – jako nabywca – została nimi obciążona przez wierzyciela (na mocy art. 481 par. 1 KC). Z ewidencji wyksięgowuje się zobowiązania, które w ciągu roku obrotowego uległy przedawnieniu lub je umorzono – zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 32 lit. d. UoR, zarachowując do pozostałych przychodów operacyjnych.

7.3.4. Odpisy aktualizujące należności

Do ewidencji zmian odpisów aktualizujących należności służy konto 270.

Odpisów aktualizujących dokonuje się w odniesieniu do należności, których ściągальność jest wątpliwa.

Odpisów aktualizujących wartość należności dokonuje się, uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty, stosując następujące zasady:

- a. od należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości – w wysokości należności nie objętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem,
- b. od należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości,
- c. od należności kwestionowanych przez dłużników oraz od należności z których zapłatą dłużnik zalega powyżej 6 miesięcy, a także od należności, których według oceny sytuacji majątkowej i innych okoliczności spłata nie jest prawdopodobna – w wysokości należności nie objętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem,
- d. od należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego – w wysokości tych kwot.

Odpisane należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość i są ujmowane w części dotyczącej odsetek do kosztów finansowych, a w pozostałych przypadkach – w pozostałych kosztach operacyjnych.

W przypadku ustania przyczyny, z powodu której dokonano odpisu aktualizującego wartość należności, dokonuje się odpisu odwrotnego, przywracając tym samym pierwotną wartość należności.

7.3.5. Zasady tworzenia kont analitycznych, klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Do rozrachunków tworzy się analitykę z podziałem na poszczególnych kontrahentów, zarówno dla osób prawnych, jak i fizycznych, oraz tytuły. Schemat budowy kont analitycznych został ujęty w załączniku nr 2 do Zasad (polityki) rachunkowości UEK.

Konto 201 – Rozrachunki z odbiorcami

Konto 202 – Rozrachunki z dostawcami

Konto 203 – Rozrachunki z dostawcami (zagraniczne)

Konto 204 – Rozrachunki z odbiorcami (zagraniczne)

Konto 205 – Rozrachunki z tytułu zakupu środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (WNiP)

Konta te służą do ewidencji wszelkich bezspornych rozrachunków związanych z:

- zakupem materiałów, towarów, środków trwałych, WNiP, usług oraz zaliczek na poczet dostaw,
- sprzedażą materiałów, towarów, produktów, środków trwałych, WNiP, usług oraz przekazaniem zaliczek na poczet dostaw,
- odsetkami, karami i odszkodowaniami,
- różnicami kursowymi zarówno z wyceny bieżącej, jak i z wyceny bilansowej.

Po stronie WN obciąża się za powstałe należności oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, m.in.:

WN	MA
Należności z tytułu sprzedaży	Zespół „7”
Należność z tytułu sprzedaży, gdy została dokonana przedpłata	842, 843, 844, 845
Naliczenie odsetek ustawowych	750
Naliczenie różnic kursowych zrealizowanych i bilansowych	750
Spłatę zobowiązań z kasy, rachunku bankowego	101, 102, 131-134
Spisanie zobowiązań umorzonych, przedawnionych	760
Kompensaty wzajemnych należności i zobowiązań oraz inne przeksięgowania w ramach zespołu „2”	Zespół „2”

Po stronie MA uznaje się za powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności, m.in.:

WN	MA
101,102, 131-134	Wpływ należności do kasy lub na rachunek bankowy
761	Spisanie należności, gdy nie dokonano aktualizacji
761	Sprzedaż wierzytelności
Zespół „3”	Zobowiązanie wobec dostawcy
751	Naliczenie różnic kursowych zrealizowanych i bilansowych
Zespół „2”	Kompensaty wzajemnych należności i zobowiązań oraz inne przeksięgowania w ramach zespołu „2”
267	Przeksięgowanie należności na należności dochodzone sądowo

Konta mogą mieć dwa salda. Saldo WN oznacza stan należności, saldo MA oznacza zaś stan zobowiązań.

Konto 220 – Rozrachunki z ZUS

Konto 220 – Rozrachunki z ZUS służy do ewidencji naliczonych składek ZUS oraz wypłat świadczeń dokonywanych w imieniu ZUS.

Ewidencja analityczna zapewnia podział na:

- składki z tytułu ubezpieczeń społecznych (oddzielnie emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe),
- składki z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych,
- składki na Fundusz Pracy.

Saldo WN konta oznacza stan należności od ZUS, natomiast saldo MA tego konta oznacza zobowiązanie wobec ZUS.

Konto 221 – Zobowiązania z tytułu VAT**Konto 225 – Rozrachunki z tytułu podatków****Konto 226 – Inne zobowiązania publiczno-prawne**

Konto 221, 225 i 226 obciąża się **po stronie WN** za powstałe należności oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, m.in.:

WN	MA
Spłaty zobowiązań z tytułu podatków, opłat celnych i innych zobowiązań publiczno-prawnych	Zespół „1”
Kwoty podatku naliczonego VAT podlegającego odliczeniu – przeksięgowania w ramach analityki konta „221”	221

Po stronie MA uznaje się za powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności, m.in.:

WN	MA
870, 231	Naliczenie zobowiązań z tytułu podatku dochodowego (deklaracja)
870	Inne obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego
461, 647, 648, 221, 813, 851	Naliczenie obciążeń z tytułu podatków – w tym podatku VAT należnego, opłat celnych i innych zobowiązań publiczno-prawnych, oraz przeksięgowania w ramach analityki konta „221”

Ewidencja szczegółowa prowadzona do kont 221, 225 i 226 zapewnia możliwość ustalenia stanu należności lub zobowiązań z każdego tytułu rozrachunków oraz z jednostką, z którą dokonuje się rozliczeń, w szczególności:

- podatku dochodowego od osób prawnych,
- podatku VAT,
- podatku dochodowego od osób fizycznych,
- podatków lokalnych i innych.

Konta mogą wykazywać dwa salda. Saldo WN oznacza stan należności, a saldo MA oznacza stan zobowiązań.

Konto 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń**Konto 232 – Rozliczenie wynagrodzeń**

Konto 231 służy do ewidencji rozrachunków z pracownikami i osobami nie będącymi pracownikami z tytułu wszelkich wypłat pieniężnych oraz świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalentów pieniężnych, zaliczanych zgodnie z obowiązującymi przepisami do wynagrodzeń. Na koncie 231 dokonuje się zapisów na podstawie list płac pod datą ich sporządzenia lub dokonania wypłaty.

Ewidencji w zakresie rozliczania wynagrodzeń dokonuje się za pomocą konta 232.

Ewidencja analityczna zapewnia podział na:

- a. rozrachunki z tytułu wypłat wynagrodzeń osobowych,
- b. wynagrodzenia bezosobowe.

Po stronie WN konta 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń księguje się w szczególności:

WN	MA
Wypłaty wynagrodzeń	Zespół „1”
Potrącenia dokonywane na liście płac	220, 234, 225 i 249
Odpisanie przedawnionych zobowiązań z tytułu wynagrodzeń	760

Po stronie MA konta 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń księguje się w szczególności:

WN	MA
431, 432, 813, 851	Naliczenie według list płac wynagrodzeń
080	Naliczenie wynagrodzeń obciążających nakłady na środki trwałe w budowie
761	Spisanie należności przedawnionych z tytułu wynagrodzeń

Konto 231 może wykazywać dwa salda. Saldo WN oznacza należności z tytułu wynagrodzeń, a saldo MA oznacza płace niepodjęte w terminie.

Konto 232 służy do rozliczania wypłacanych wynagrodzeń; na koniec każdego miesiąca saldo konta powinno być zerowe.

Konto 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami i inne

Konto 234 służy do ewidencji wszelkich bezspornych rozrachunków, z wyjątkiem wynagrodzeń ujmowanych na koncie 231 oraz niedoborów i nadwyżek ujmowanych na koncie 264 i 265.

Na koncie 234 księguje się w szczególności rozrachunki z tytułu:

- a. wypłaconych pracownikom zaliczek, np. na koszty podróży, sum do rozliczenia oraz dokonywanych przez pracowników w imieniu UEK wydatków na cele administracyjne, gospodarcze oraz reprezentacyjne, transakcji kartami płatniczymi,
- b. świadczeń odpłatnych na rzecz pracowników, sprzedaży wyrobów, towarów handlowych czy usług na rzecz pracowników, zwrotów za rozmowy telefoniczne i inne,
- c. odpisywania przedawnionych zobowiązań oraz umarzania należności od pracowników, jak również kontroli ich spłaty według ogólnie przyjętych zasad.

Ewidencja szczegółowa do konta 234 powinna zapewnić ustalenie sum należności i zobowiązań w odniesieniu do każdego pracownika.

Po stronie WN konta 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami i inne księguje się w szczególności:

WN	MA
Wypłaty sum do rozliczenia	Zespół „1”
Dodatnie różnice kursowe z rozliczenia zaliczek na delegacje zagraniczne	750
Odpisanie zobowiązań wobec pracowników	760

Po stronie MA konta 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami i inne księguje się w szczególności:

WN	MA
Zespół „1”	Wpłaty sum z rozliczenia
751	Ujemne różnice kursowe z rozliczenia delegacji zagranicznej
761	Odpisanie bezspornych należności od pracowników

Konto 234 może mieć dwa salda. Saldo strony WN oznacza stan należności, a saldo strony MA oznacza stan zobowiązań wobec pracowników.

Konto 240 Oplata rezerwacyjna DS-y

Konto 241 Kaucje i gwarancje

Konto 242 Pozostałe kaucje

Konto 241 służy do ewidencji kaucji gwarancyjnych wniesionych przez wykonawców robót budowlanych.

Konto 242 służy do ewidencji pozostałych kaucji, w tym za identyfikatory wjazdowe, kaucje w domach studenckich, dotyczące wynajmu obiektów sportowych.

Po stronie WN konta 241 Kaucje i gwarancje oraz konta 242 – Pozostałe kaucje księguje się w szczególności:

WN	MA
Wykorzystanie kaucji	Zespół „7”
Zwrot kaucji	Zespół „1”

Po stronie MA konta 241 Kaucje i gwarancje oraz konta 242 – Pozostałe kaucje księguje się w szczególności:

WN	MA
Zespół „1”	Wpłaty kaucji

Konto 243 – Rozrachunki z tytułu pożyczek mieszkaniowych

Konto 243 służy do ewidencji pożyczek mieszkaniowych udzielonych z funduszu socjalnego oraz odsetek od tych pożyczek. Konto uznaje się z tytułu wypłaconych pożyczek, a obciąża się ich spłatami.

Po stronie WN konta 243 – Rozrachunki z tytułu pożyczek mieszkaniowych księguje się w szczególności:

WN	MA
Wypłata pożyczek	Zespół „1”
Naliczenie odsetek od pożyczek	851

Po stronie MA konta 243 – Rozrachunki z tytułu pożyczek mieszkaniowych księguje się w szczególności:

WN	MA
Zespół „1”	Spląty pożyczek

Saldo WN konta oznacza stan niespłaconych pożyczek.

Konto 244 – Rozliczenie sprzedaży usług edukacyjnych

Konto 244 służy do ewidencji naliczenia należności z tytułu świadczenia usług przez Uczelnię i rozliczenia zapłat za świadczone usługi. Do konta prowadzona jest analityka według tytułu usług świadczonych odpłatnie. Zmiana analityki konta „244” wynikająca z aktualizacji bieżącej działalności UEK nie wymaga wprowadzenia odrębnym zarządzeniem o zmianie polityki rachunkowości.

Po stronie WN konta 244 – Rozliczenie sprzedaży usług edukacyjnych księguje się w szczególności:

WN	MA
Naliczenie należności z tytułu świadczenia usług przez Uczelnię	Zespół „7”

Po stronie MA konta 244 – Rozliczenie sprzedaży usług edukacyjnych księguje się w szczególności:

WN	MA
Zespół „1”	Rozliczenia zapłat za świadczone usługi

Konto 244 może mieć dwa salda. Saldo strony WN oznacza stan należności, a saldo strony MA oznacza stan zobowiązań z tytułu nadpłaty.

Konto 245 – Rozrachunki ze studentami (stypendia)

Konto 245 służy do ewidencji rozrachunków ze studentami krajowymi i zagranicznymi z tytułu przyznanych i wypłacanych stypendiów naukowych, bytowych i innych. Szczegółowa ewidencja do konta 245 zapewnia podział rozrachunków według rodzaju i źródła pozyskania środków na wypłacane stypendia.

Po stronie WN konta 245 – Rozrachunki ze studentami (stypendia) księguje się w szczególności:

WN	MA
Wypłata stypendium	Zespół „1”

Po stronie MA konta 246 – Rozrachunki ze studentami (stypendia) księguje się w szczególności:

WN	MA
462, 810	Naliczenie stypendium

Konto 245 może wykazywać dwa salda. Saldo WN oznacza należności od kontrahentów, a saldo MA oznacza stan zobowiązań.

Konto 246 – Rozrachunki z tytułu wyodrębnionej sprzedaży – kasa fiskalna

Konto 246 służy do ewidencji naliczenia należności z tytułu świadczenia usług i sprzedaży towarów i materiałów odbiorcom detalicznym przez Uczelnię i rozliczenia zapłat za świadczone usługi. Do konta prowadzona jest analityka według punktów występowania kas fiskalnych. Ewidencja należności dokonywana

jest na podstawie raportów miesięcznych z kas fiskalnych, natomiast zapłata na podstawie księgowania wpłat utargów kasowych uzyskanych z tej sprzedaży do kasy głównej lub w wyjątkowych przypadkach na rachunek bankowy Uczelni.

Po stronie WN konta 246 – Rozrachunki z tytułu wyodrębnionej sprzedaży – kasa fiskalna księguje się w szczególności:

WN	MA
Naliczenie należności z tytułu wyodrębnionej sprzedaży – kasa fiskalna	Zespół „7”

Po stronie MA konta 246 – Rozrachunki z tytułu wyodrębnionej sprzedaży – kasa fiskalna księguje się w szczególności:

WN	MA
Zespół „1”	Rozliczenia zapłat za sprzedaż – kasa fiskalna

Konto 249 – Pozostałe rozrachunki

Konto 249 służy do ewidencji wszelkich pozostałych bezspornych rozrachunków krajowych z różnymi osobami fizycznymi, przedsiębiorstwami, instytucjami i organizacjami, jeżeli rozrachunki te nie dotyczą dostaw robót i usług ujmowanych na pozostałych kontach zespołu 2.

Szczegółowa ewidencja do konta 249 zapewnia podział rozrachunków według kontrahentów i tytułów.

Konto 249 może wykazywać dwa salda. Saldo WN oznacza należności od kontrahentów, a saldo MA oznacza stan zobowiązań.

Konto 250 – Rozrachunki z tytułu realizacji projektów

Konto 250 służy do ewidencji rozrachunków z partnerami i jednostkami nadzorującymi realizację projektów unijnych i innych.

Konto 264 – Rozliczenie niedoborów i szkód

Konto 264 służy do ujęcia i rozliczenia niedoborów i szkód powstałych w finansowych i rzeczowych składnikach obrotowych i środkach trwałych, jak również do ewidencji roszczeń z tego tytułu w stosunku do osób odpowiedzialnych.

Konto 265 – Rozliczenie nadwyżek

Konto 265 służy do ujęcia i rozliczenia nadwyżek powstałych w finansowych i rzeczowych składnikach obrotowych i środkach trwałych.

Konto 267 – Należności dochodzone na drodze sądowej

Konto 267 służy do ewidencji należności dochodzonych drogą sądową. Ewidencja analityczna do konta zapewnia podział na poszczególnych kontrahentów.

Funkcjonuje ono według zasad podanych dla kont 201-205.

Konto 270 – Odpisy aktualizujące należności

Konto 270 służy do ewidencji zmian odpisów aktualizujących. Ewidencja analityczna do konta zapewnia podział na poszczególnych kontrahentów.

Po stronie WN konta 270 – Odpisy aktualizujące należności księguje się w szczególności:

WN	MA
Wykorzystanie odpisów aktualizujących należności	Zespół 2”
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	750, 760

Po stronie MA konta 270 – Odpisy aktualizujące należności księguje się w szczególności:

WN	MA
751, 761	Utworzenie odpisów aktualizujących należności

Konto 280 – Rozrachunki z KSB**Konto 281 – Rozrachunki z MSAP**

Konta 280 i 281 służą do ewidencji rozliczeń między UEK a wyodrębnionymi organizacyjnie jednostkami Uczelni: KSB – Krakowska Szkoła Biznesu i MSAP – Małopolska Szkoła Administracji Publicznej.

Konta na dzień bilansowy nie wykazują salda.

Konto 289 – Rozrachunki ze studentami do wyjaśnienia

Konto służy do ewidencji wszelkich wpłat dokonanych przez studentów na rachunki bankowe UEK, których natychmiastowa identyfikacja nie jest możliwa. Wpłaty zaksięgowane na koncie należy wyjaśnić i ująć zgodnie z tytułem na właściwym koncie w terminie nie późniejszym niż 6 miesięcy od dnia księgowania. Saldo konta na dzień bilansowy powinno wynosić zero. Jeżeli wpłaty od studentów nie zostaną pomimo starań zidentyfikowane, to saldo może być utrzymywane do dnia przedawnienia zobowiązania, a następnie spisane w pozostałe przychody operacyjne.

7.4. Zespół „3” Materiały i towary

Konta zespołu „3” przeznaczone są do rozliczenia zakupu materiałów, towarów handlowych, zakupów niefinansowych aktywów trwałych i usług oraz ewidencji materiałów nabytych w celu zużycia na własne potrzeby.

7.4.1. Definicje

Materiały to różnego rodzaju artykuły, w tym produkty rolne, które nabyto do zużycia jako surowce w produkcji, do wykonania usług lub też nabywane na cele ogólne bądź na potrzeby reklamy lub reprezentacji. Do materiałów zalicza się również paliwa płynne i smary, części do samochodów i innych pojazdów mechanicznych, maszyn i urządzeń, a także nośniki energii. Za materiały uznaje się także odzież ochronną dla pracowników oraz opakowania jednorazowe i wielokrotnego użytku. W pozycji materiały wykazuje się

stanowiące własność UEK zapasy materiałów znajdujące się w jej magazynach lub poza UEK, jeżeli takie wystąpią (składowanie w obcych magazynach).

Towary to aktywa rzeczowe, również produkty rolne, surowce wtórne, nabyte z myślą o dalszej odsprzedaży przeważnie w stanie nieprzetworzonym. W pozycji tej wykazuje się również towary znajdujące się poza UEK, jeżeli takie wystąpią, przejściowo składowane w obcych magazynach.

7.4.2. Wykaz kont księgi głównej dla zespołu „3”

Poniżej przedstawiono konta bilansowe syntetyczne. Analityka do kont syntetycznych tworzona jest według potrzeb indywidualnych i stanowi załącznik nr 2 do Zasad (polityki) rachunkowości UEK.

Konto	NAZWA
300	Rozliczenie zakupu materiałów
301	Rozliczenie zakupu usług
302	Rozliczenie zakupu środków trwałych
303	Rozliczenie zakupu księgozbiorów
304	Rozliczenie zakupów inwestycyjnych
305	Rozliczenie kosztów refundowanych
306	Rozliczenie zakupu towarów
311	Materiały w magazynach
330	Towary w magazynie
380	Odpis aktualizujący wartość materiałów
383	Odpis aktualizujący wartość towarów

7.4.3. Wycena

Składniki rzeczowe aktywów obrotowych na dzień bilansowy wycenia się według ceny zakupu, nie wyższych od cen ich sprzedaży netto na dzień bilansowy. Jeżeli zgodnie z przepisami podatek VAT od zakupionych aktywów obrotowych nie może zostać zakwalifikowany jako VAT do odliczenia, to zwiększa cenę zakupu o wartość nieodliczonego podatku VAT. Wycena zapasów na dzień bilansowy poprzedzona jest przeprowadzoną inwentaryzacją i w jej trakcie dokonywana jest weryfikacja wartości i przydatności zapasów.

7.4.4. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości

Odpis z tytułu trwałej utraty wartości zapasów dokonywany jest w przypadku stwierdzenia ich zniszczenia, zepsucia, uszkodzenia, przeterminowania, nieprzydatności lub braku możliwości zbytu, nie później niż na dzień bilansowy. Dokonanie odpisu aktualizującego doprowadza wartości księgowe zapasów do ich cen sprzedaży netto.

Odpisów aktualizujących wartość zapasów dokonuje się również na koniec roku obrotowego po przeprowadzonej analizie pod kątem ich zalegania, aktualności oraz możliwości ich sprzedaży. Przyjmuje się orientacyjnie, że dla zapasów zalegających ponad 3 lata odpis wynosi ok. 50%, a dla zapasów zalegających powyżej 4 lat – 100%. Odrębną kategorią zapasów, są materiały – części zamienne, w tym do posiadanych przez UEK maszyn i urządzeń. W przypadku części zamiennych zalegających dłużej niż 10 lat, odpis wynosi 100% ich wartości.

Odpis aktualizujący obciąża pozostałe koszty operacyjne bieżącego okresu w wysokości różnicy pomiędzy odpisem ustalonym dla zapasów magazynowych na koniec okresu, a dotychczas ujętym w księgach. Jeżeli tak ustalony odpis aktualizujący jest mniejszy od dotychczasowego odpisu ujętego w księgach, to różnica zmniejsza pozostałe koszty operacyjne z tego tytułu lub zwiększa pozostałe przychody operacyjne.

W przypadku ustania przyczyny dokonania odpisu aktualizującego wartość zapasów dokonuje się odpisu odwrotnego, przywracając tym samym ich pierwotną wartość.

7.4.5. Zasady rozchodu materiałów, metoda prowadzenia ksiąg pomocniczych

Wycena rozchodu następuje według metody FIFO, czyli rozchód z magazynu materiałów i towarów następuje kolejno według cen tych składników aktywów, które jednostka najwcześniej nabyła.

Ustala się **ewidencję ilościowo-wartościową** ujmującą obroty i stany w jednostkach naturalnych i pieniężnych jako metodę prowadzenia ksiąg pomocniczych dla materiałów i towarów.

7.4.6. Zasady tworzenia kont analitycznych, klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Konto 300 – Rozliczenie zakupu materiałów

Konto 301 – Rozliczenie zakupu usług

Konto 302 – Rozliczenie zakupu środków trwałych

Konto 303 – Rozliczenie zakupu księgozbiorów

Konto 304 – Rozliczenie zakupów inwestycyjnych

Konto 305 – Rozliczenie zakupów refundowanych

Konto 306 – Rozliczenie zakupu towarów

Konta te służą do ewidencji rozliczenia zakupu materiałów, usług, towarów, środków trwałych oraz innych operacji gospodarczych.

Rozliczenie zakupu polega na porównaniu danych dotyczących dostaw przyjętych na podstawie odpowiednich dokumentów z fakturami od dostawców w celu ustalenia:

- a. zgodności wartości przyjętych składników majątkowych z wartością ujętą w otrzymanej fakturze,
- b. dostaw w drodze, za które uważa się faktury od dostawców za dostawy jeszcze niezrealizowane,
- c. dostaw niefakturowanych, posiadających wystawione dokumenty PZ (przyjęcie z zewnątrz), dla których nie otrzymano dotychczas faktury.

Analityka do kont Rozliczenie zakupu pozwala na ustalenie wartości dostaw w drodze (saldo WN) i dostaw niefakturowanych (saldo MA).

Konto 311 – Materiały w magazynach**Konto 330 – Towary w magazynie**

Konto 311 i konto 330 służą do ewidencji zapasów materiałów przeznaczonych do zużycia oraz towarów do zbycia znajdujących się w magazynach. Zakupy materiałów do bezpośredniego zużycia nie są ewidencjonowane w magazynie, lecz bezpośrednio odnoszone w koszty działalności eksploatacyjnej jednostki.

Ewidencja szczegółowa materiałów na składzie oraz towarów w magazynie powinna umożliwić rozliczenie osób odpowiedzialnych za powierzone im zapasy.

Po stronie WN konta 311 i 330 – Materiały w magazynie, Towary w magazynie księguje się w szczególności:

WN	MA
Przyjęcie materiałów, towarów z zakupu do magazynu	300, 306
Ujawnienie nadwyżek	265

Po stronie MA konta 311 i 330 – Materiały w magazynie, Towary w magazynie księguje się w szczególności:

WN	MA
Zespół „4”, „7”, 080	Wydanie materiałów lub towarów do zużycia, sprzedaży, na rzecz środków trwałych w budowie
264	Stwierdzenie niedoborów
761	Nieodpłatne przekazanie materiałów lub towarów

Saldo WN kont 311 i 330 oznacza wartość zapasów magazynowych materiałów i towarów.

Konto 380 – Odpis aktualizujący wartość materiałów**Konto 383 – Odpis aktualizujący wartość towarów**

Sposób dokonywania odpisów z tytułu trwałej utraty wartości zapasów opisano w pkt 7.4.4.

7.5. Zespół „4” Koszty według rodzajów i ich rozliczenie

Ponoszone przez Uczelnię koszty dzieli się na koszty działalności operacyjnej i pozostałe koszty operacyjne oraz koszty finansowe.

Konta zespołu „4” służą do ewidencji kosztów prostych z podziałem według ich rodzajów. Za koszty proste uważa się ogół poniesionych w danym okresie sprawozdawczym kosztów materialnych i niematerialnych nie dających się rozłożyć na elementy składowe z punktu widzenia jednostki, bez względu na to, jakiego okresu dotyczą. Wszystkie koszty zaksięgowane na odpowiednich kontach zespołu „4” są następnie przenoszone na odpowiednie konta zespołu „5”, a gdy dotyczą okresów przyszłych – na konta zespołu „6”. Koszty ujmuje się w wartości netto powiększonej o kwotę nieodliczonego podatku VAT.

7.5.1. Wykaz kont księgi głównej dla zespołu „4”

Poniżej przedstawiono konta syntetyczne. Analityka do kont syntetycznych tworzona jest według potrzeb indywidualnych i stanowi załącznik nr 2 do Zasad (polityki) rachunkowości UEK. Została też częściowo omówiona w dalszej części opisu kont zespołu 4.

Konto	NAZWA
401	Amortyzacja
411	Zużycie materiałów
416	Aparatura specjalna
419	Media
426	Oprogramowanie aparatury specjalnej
427	Usługi konserwacji i remontów
429	Usługi obce
431	Wynagrodzenia – osobowy fundusz płac
432	BFP – bezosobowy fundusz płac
441	Ubezpieczenia społeczne
451	Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników
461	Podatki i opłaty
462	Stypendia
463	Podróże służbowe
465	Reklama i promocja
469	Pozostałe koszty rodzajowe
470	Koszty reprezentacji
490	Rozliczenie kosztów

Konto 401 – Amortyzacja

Konto 401 Amortyzacja służy do ewidencji kosztów amortyzacji zarówno środków trwałych, jak i wartości niematerialnych i prawnych wykorzystywanych w działalności operacyjnej.

W ciągu roku konto wykazuje saldo WN, które z końcem roku obrotowego przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Ewidencja analityczna do konta Amortyzacja zapewnia podział na poszczególne tytuły poniesionych kosztów, takie jak:

- amortyzacja środków trwałych amortyzowanych w czasie,
- amortyzacja środków trwałych dokonywana jednorazowo,
- amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych,
- amortyzacja księgozbiorów,
- amortyzacja środków trwałych z projektów amortyzowanych w czasie,
- amortyzacja jednorazowa środków trwałych z projektów,
- amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych z projektów.

Konto 411 – Zużycie materiałów

Konto 411 służy do ewidencji kosztów zużytych materiałów. Ewidencja analityczna do konta 411 zapewnia podział kosztów na poszczególne tytuły.

W ciągu roku konto wykazuje saldo WN, które z końcem roku obrotowego przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Zmiana analityki konta 411 wynikająca z aktualizacji bieżącej działalności UEK nie wymaga wprowadzenia odrębnym zarządzeniem o zmianie polityki rachunkowości.

Konto 416 – Aparatura specjalna

Konto 416 służy do ewidencji zakupów aparatury naukowej w 100% zaliczanej w koszty badań naukowych.

W ciągu roku konto wykazuje saldo WN, które z końcem roku obrotowego przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 419 – Media

Konto 419 służy do ewidencji faktur za zużycie energii elektrycznej, ciepłej oraz wody i gazu.

W ciągu roku konto wykazuje saldo WN, które z końcem roku obrotowego przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 427 – Usługi konserwacji i remontów

Konto 427 ujmuje koszty wykonywanych przez inne jednostki remontów i konserwacji środków trwałych zarówno w obiektach własnych, jak i obcych, użytkowanych do prowadzenia działalności operacyjnej.

Analityka do konta 427 zapewnia informacje o wartości poniesionych kosztów na poszczególne rodzaje środków trwałych (w tym sprzęt informatyczny, środki transportu, sprzęt laboratoryjny, kserografy i urządzenia wielofunkcyjne).

Zmiana analityki konta 427 wynikająca z aktualizacji bieżącej działalności UEK nie wymaga wprowadzenia odrębnym zarządzeniem o zmianie polityki rachunkowości.

W ciągu roku konto wykazuje saldo WN, które z końcem roku obrotowego przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 429 – Usługi obce

Zmiana analityki konta 429 wynikająca z aktualizacji bieżącej działalności UEK nie wymaga wprowadzenia odrębnym zarządzeniem o zmianie polityki rachunkowości.

Konto analityczne dotyczące usług telekomunikacyjnych obejmuje koszty związane z użytkowaniem telefonów stacjonarnych i komórkowych (faktury za usługi telefoniczne).

Konto analityczne dotyczące usług teleinformatycznych obejmuje koszty związane z rejestracją domen, dostępem do serwisów internetowych, opłatą za internet itp.

Konto analityczne dotyczące usług informatycznych obejmuje koszty związane np. z naprawą sprzętu komputerowego, opłatami za asystę informatyczną itp.

W ciągu roku konto 429 wykazuje saldo WN przenoszone pod datą zamknięcia ksiąg na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 431 – Wynagrodzenia – osobowy fundusz płac

Konto 431 – Wynagrodzenia służy do ewidencji wypłaconych wynagrodzeń z tytułu umów o pracę zaliczanych w koszty jednostki oraz wszelkiego rodzaju wypłat pieniężnych lub świadczeń w naturze zaliczanych, zgodnie z obowiązującymi przepisami, do wynagrodzeń.

Ewidencja analityczna do konta 431 zapewnia podział poniesionych kosztów na poszczególne tytuły, takie jak:

- a. fundusz płac pracowników naukowych (podstawowy, godziny nadwymiarowe, „trzynastka”, dodatek za urlop),
- b. fundusz płac pracowników administracji (podstawowy, „trzynastka”),
- c. fundusz płac pracowników zatrudnionych przy realizacji projektów (podstawowy, „trzynastka”).

W ciągu roku konto 431 wykazuje saldo WN przenoszone pod datą zamknięcia ksiąg na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 432 – Bezosobowy fundusz płac

Ewidencja analityczna do konta 432 zapewnia podział poniesionych kosztów na poszczególne tytuły, w tym takie jak:

- a. wynagrodzenia bezosobowe pracowników naukowych i dydaktycznych UEK,
- b. honoraria pracowników naukowych i dydaktycznych UEK,
- c. wynagrodzenia bezosobowe pracowników administracji,
- d. wynagrodzenia bezosobowe osób nie będących pracownikami,
- e. honoraria osób nie będących pracownikami.

W ciągu roku konto 432 wykazuje saldo WN przenoszone pod datą zamknięcia ksiąg na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 441 – Ubezpieczenia społeczne

Konto 441 służy do ewidencji składek z tytułu ubezpieczenia społecznego naliczanych od wynagrodzeń. Są to składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe w części obciążającej pracodawcę. Na koncie rejestruje się również odpisy na Fundusz Pracy.

W ciągu roku konto 441 wykazuje saldo WN przenoszone pod datą zamknięcia ksiąg na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 451 – Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników

Konto 451 służy do ewidencji innych niż wynagrodzenia kosztów ponoszonych na rzecz pracowników, do których zalicza się m.in.:

- a. świadczenia rzeczowe związane z bezpieczeństwem i higieną pracy,
- b. odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych pracowników,

- c. odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych emerytów,
- d. uczelniany fundusz stypendialny,
- e. odprawy emerytalno-rentowe,
- f. odzież ochronną i roboczą,
- g. koszty szkolenia pracowników,
- h. inne wydatki na rzecz pracowników,
- i. III filar.

W ciągu roku konto 451 wykazujące saldo WN przenoszone pod datą zamknięcia ksiąg na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 461 – Podatki i opłaty

Ewidencja analityczna do konta 461 zapewnia podział m.in. na:

- a. podatek od nieruchomości,
- b. podatek rolny,
- c. opłaty administracyjne i skarbowe,
- d. cło,
- e. podatek od środków transportu,
- f. podatek VAT należny,
- g. zryczałtowany podatek od osób prawnych,
- h. opłaty za wywóz nieczystości,
- i. zryczałtowany podatek od osób fizycznych.

W ciągu roku konto 461 wykazuje saldo WN przenoszone pod datą zamknięcia ksiąg na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 462 – Stypendia

Konto 462 służy do ewidencji kosztów stypendiów wypłacanych dla studentów i doktorantów.

Szczegółowa analityka umożliwia osobną ewidencję poszczególnych rodzajów stypendiów, w szczególności:

- a. stypendia dla uczestników Szkoły Doktorskiej,
- b. inne stypendia finansowane z subwencji,
- c. stypendia z dotacji projakościowych,
- d. stypendia doktorskie i habilitacyjne,
- e. stypendia wypłacane w poszczególnych projektach finansowanych ze źródeł zewnętrznych przewidujących ich wypłatę.

W ciągu roku konto 462 wykazuje saldo WN przenoszone pod datą zamknięcia ksiąg na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 463 – Podróże służbowe

Konto 463 służy do ewidencji kosztów krajowych i zagranicznych podróży służbowych oraz ryczałtów samochodowych.

Ewidencja analityczna powinna zapewnić podział kosztów na poszczególne ich rodzaje, np.:

- a. koszty delegacji krajowych (diety, koszty noclegów oraz koszty przejazdów),
- b. koszty delegacji zagranicznych wraz z innymi kosztami,
- c. koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych,
- d. bilety MPK wykorzystywane do celów służbowych.

W ciągu roku konto 463 wykazuje saldo WN przenoszone pod datą zamknięcia ksiąg na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 465 – Reklama i promocja

Konto 465 służy do ewidencji kosztów reklamy i promocji.

Ewidencja analityczna do konta 465 powinna zapewnić podział na poszczególne tytuły poniesionych kosztów, co najmniej takie jak:

- a. reklama w środkach masowego przekazu,
- b. targi i imprezy,
- c. druki informacyjno-promocyjne,
- d. materiały promocyjne, gadżety, nagrody,
- e. pozostałe usługi reklamowe.

W ciągu roku konto 465 wykazuje saldo WN przenoszone pod datą zamknięcia ksiąg na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 469 – Usługi niematerialne

Konto 469 służy do ewidencji kosztów według rodzajów nieuwjętych na innych kontach zespołu „4”, w szczególności:

- a. koszty ubezpieczeń majątkowych, komunikacyjnych i innych,
- b. staże i szkolenia dla studentów,
- c. odprawy pośmiertnie,
- d. składki członkowskie.

W ciągu roku konto 469 wykazuje saldo WN przenoszone pod datą zamknięcia ksiąg na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 470 – Reprezentacja

Do ewidencji kosztów reprezentacji, w tym kosztów prezentów i innych wydatków reprezentacyjnych, służy odrębne konto 470.

W ciągu roku konto 470 wykazuje saldo WN przenoszone pod datą zamknięcia ksiąg na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 490 – Rozliczenie kosztów

Konto 490 – Rozliczenie kosztów służy do bieżącego lub okresowego przenoszenia na konta zespołu „5” i „6” kosztów według rodzajów zaewidencjonowanych pierwotnie na kontach 401–470 oraz ustalenia zmiany (przyrostu lub zmniejszenia) stanu produktów, produkcji niezakończonych i kosztów podlegających rozliczeniu w czasie.

W ciągu roku obrotowego konto 490 wykazuje saldo MA, a na koniec okresu – saldo WN lub MA oznaczające zmianę stanu produktów. Saldo WN oznacza zmniejszenie stanu produktów w stosunku do stanu na początek roku, występuje wówczas, gdy w danym roku sprzedano więcej produktów niż wytworzono, a saldo MA odwrotnie.

Na dzień bilansowy ustalone saldo przenoszone jest z konta 490 na konto 865. Wykazuje się je w porównawczym rachunku zysków i strat w pozycji A.II. „Zmiana stanu produktów” z odpowiednim znakiem (+) dodatnim lub (-) ujemnym.

7.6. Zespół „5” Koszty według typów działalności i ich rozliczenie

Konta zespołu „5” służą do ewidencji i rozliczania kosztów działalności operacyjnej w układzie miejsc ich powstawania.

Na kontach zespołu „5” ujmuje się rozliczone koszty proste według rodzaju – przenoszone z zespołów „4” i „6”, rozliczenia kosztów złożonych – przenoszone z poszczególnych kont zespołu „5” lub „6” na inne konta zespołu „5”, „6”, „7”.

Koszty działalności Uczelni możemy podzielić na koszty bezpośrednie i koszty pośrednie.

Koszty bezpośrednie to koszty, które na podstawie dokumentów źródłowych można zakwalifikować do określonych rodzajów działalności.

Koszty działalności Uczelni, zarówno koszty wynagrodzeń, jak i koszty rzeczowe, których nie można zaliczyć do kosztów bezpośrednich określonych rodzajów działalności ujmuje się w poszczególnych jednostkach organizacyjnych UEK jako koszty pośrednie.

Koszty wspólne dla różnych rodzajów działalności, których nie można zaliczyć do kosztów bezpośrednich lub pośrednich, stanowią koszty ogólne Uczelni.

Schemat rozliczenia kosztów stanowi zał. nr 3 do Zasad (polityki) rachunkowości UEK.

7.6.1. Wykaz kont księgi głównej dla zespołu „5”

Po stronie WN księguje się zwiększenie kosztów, a po stronie MA księguje się ich przeniesienie na konto Koszt własny sprzedaży z wyjątkiem kont 530, 560, 580.

Konto	NAZWA
500	Działalność dydaktyczna
502	Koszty jednostek pozakolegialnych
503	Koszty Szkoły Doktorskiej
504	Koszty projektów dydaktycznych krajowych
505	Koszty projektów dydaktycznych zagranicznych
506	Działalność badawcza
507	Czasopisma naukowe
508	Domy studenckie – koszty
509	Koszty jednostek międzykolegialnych i ogólnouczeniowych
510	Koszty usług zewnętrznych, nie dotyczących działalności badawczej
511	Koszty odpłatnych kursów i innych usług dydaktycznych (Uniwersytet Trzeciego Wieku, Uniwersytet Dziecięcy itp.)
512	Prace zlecone badawcze
513	Prace badawczo-rozwojowe
514	Koszty projektów naukowych krajowych
515	Koszty projektów naukowych zagranicznych
516	Koszty ponoszone z Funduszu Doskonałości Naukowej
517	Koszty ponoszone z Funduszu Doskonałości Dydaktycznej
518	Koszty ponoszone z Funduszu Szkoleniowego
521	Koszty Kolegiów
530	Remonty
551	Koszty ogólne
560	Koszty utrzymania budynków
580	Rozliczenie produkcji

Analityka do kont syntetycznych tworzona jest według potrzeb indywidualnych i stanowi załącznik nr 2 do Zasad (polityki) rachunkowości.

Konto 500 – Działalność dydaktyczna

Konto 500 służy do ewidencji kosztów bezpośrednich działalności dydaktycznej. Do konta 500 prowadzi się analitykę z podziałem na jednostki organizacyjne:

- katedry w ramach poszczególnych kolegiów i instytutów,
- Podhalański Ośrodek Nauk Ekonomicznych (PONE),
- organizacje studenckie.

Na koniec okresu konto 500 nie powinno wykazywać salda.

Konto 502 – Koszty jednostek pozakolegialnych

Do konta 502 prowadzi się analitykę z podziałem na:

- Koszty KSB
- Koszty MSAP,
- Koszty Ośrodka Badań Retingera,
- Koszty Centrum Przedsiębiorczości Strategicznej i Międzynarodowej,
- Centrum Przedsiębiorstw Rodzinnych,
- Centrum Zaawansowanych Badań Ludnościowych i Religijnych,
- Międzynarodowe Centrum Naukowo-Edukacyjne im. J. Trzcienieckiego.

Na koniec okresu konto 502 nie powinno wykazywać salda.

Konto 503 – Działalność dydaktyczna Szkoła Doktorska

Konto 503 służy do ewidencji kosztów działalności Szkoły Doktorskiej oraz Centrum Kształcenia Doktorantów i Obsługi Postępowań Doktorskich.

Na koniec okresu konto 503 nie powinno wykazywać salda.

Konto 504 – Koszty projektów dydaktycznych krajowych)

Konto 504 służy do ewidencji kosztów bezpośrednich i pośrednich projektów dydaktycznych dofinansowanych ze źródeł krajowych.

Analityka konta musi umożliwiać wyodrębnienie kosztów poszczególnych projektów, a w przypadku gdy jest to wymagane przez jednostkę finansującą – również podział kosztów według zadań w obrębie danego projektu.

Na koniec okresu konto 504 nie powinno wykazywać salda.

Konto 505 – Koszty projektów dydaktycznych zagranicznych

Konto 505 służy do ewidencji kosztów bezpośrednich i pośrednich projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej i innych źródeł zagranicznych.

Analityka konta musi umożliwiać wyodrębnienie kosztów poszczególnych projektów, a w przypadku gdy jest to wymagane przez jednostkę finansującą również podział kosztów według zadań w obrębie danego projektu oraz szczególnych wymogów zawartych w projekcie.

Na koniec okresu konto 505 nie powinno wykazywać salda.

Konto 506 – Koszty – działalność badawcza

Konto służy do ewidencji kosztów prowadzonej przez UEK działalności naukowo-badawczej, w szczególności finansowanych przez NCN, Do ewidencji kosztów prac badawczo-wdrożeniowych, badań i ekspertyz o charakterze badawczym zleconych przez podmioty zewnętrzne służą odrębne konta analityczne.

Analityka konta umożliwia wyodrębnienie kosztów poszczególnych projektów badawczych.

Na koniec okresu konto 506 nie powinno wykazywać salda.

Konto 507 – Koszty wydawanych czasopism

Konto służy do ewidencji kosztów wydawanych czasopism naukowych. Analityka konta umożliwia wyodrębnienie kosztów poszczególnych publikacji oraz określenie źródeł ich finansowania.

Na koniec okresu konto 507 nie powinno wykazywać salda.

Konto 509 – Koszty jednostek międzykolegialnych i ogólnouczeniowych

Konto 509 służy do ewidencji kosztów jednostek międzykolegialnych i ogólnouczeniowych, w tym przede wszystkim:

- a. Centrum Językowego,
- b. Studium Wychowania Fizycznego i Sportu,

- c. Biblioteki,
- d. Wydawnictwa, w zakresie działalności podstawowej,
- e. Zakładu Poligraficznego, w zakresie działalności podstawowej.

Na koniec okresu z kosztów Wydawnictwa następuje przeksięgowanie kosztów produkcji w toku (tytuły wydawnicze ewidencjonowane w ramach kosztów Wydawnictwa) na konto 603, pozostałe nierozliczone koszty pośrednie Wydawnictwa i Zakładu Poligraficznego zostają przeniesione na konto 551 w celu ich rozliczenia jako koszty danego okresu.

Koszty Studium Języków Obcych, Studium Wychowania Fizycznego oraz Biblioteki na koniec okresu są rozliczane według określonych kluczy podziałowych na konto 720 (klucze podziałowe kosztów zostały szczegółowo zdefiniowane w załączniku nr 3 do Zasad (polityki) rachunkowości UEK). Na koniec okresu konto 509 nie powinno wykazywać salda.

Konto 510 – Koszty usług zewnętrznych, nie dotyczących działalności badawczej

Konto 510 służy do ewidencji kosztów związanych z usługami świadczonymi przez UEK podmiotom zewnętrznym, w tym do ewidencji kosztów związanych z działalnością komercyjną świadczoną przez Zakład Poligraficzny UEK oraz przez Wydawnictwo UEK. Na koncie tym nie są ujmowane koszty Wydawnictwa i Zakładu Poligraficznego związane z działalnością prowadzoną na rzecz UEK (konto 509). Na koniec okresu konto 510 nie powinno wykazywać salda.

Konto 511 – Koszty odpłatnych kursów i innych usług dydaktycznych (Uniwersytet Trzeciego Wieku, Uniwersytet Dziecięcy itp.)

Konto 511 służy do ewidencji kosztów związanych z działalnością Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Uniwersytetu Dziecięcego oraz usługami świadczonymi przez UEK w zakresie kursów, szkoleń i innych form edukacyjnych nie mieszczących się w zakresie kont 500, 502, 503, 504, 505, 509, 514, 515.

Na koniec okresu konto 511 nie powinno wykazywać salda.

Konto 512 – Prace zlecone-badawcze

Konto 512 służy do ewidencji kosztów prac zleconych o charakterze badawczym

Analityka konta musi umożliwiać wyodrębnienie kosztów poszczególnych zleceń, a w przypadku gdy jest to wymagane przez jednostkę finansującą – również podział kosztów według zadań w obrębie danego przedsięwzięcia.

Na koniec okresu konto 512 nie powinno wykazywać salda.

Konto 513 – Prace badawczo-rozwojowe

Konto 513 służy do ewidencji kosztów prac zleconych o charakterze badawczo-rozwojowym.

Analityka konta musi umożliwiać wyodrębnienie kosztów poszczególnych zleceń, a w przypadku gdy jest to wymagane przez jednostkę finansującą – również podział kosztów według zadań w obrębie danego przedsięwzięcia.

Na koniec okresu konto 513 nie powinno wykazywać salda.

Konto 514 – Koszty projektów naukowych krajowych

Konto 514 służy do ewidencji kosztów bezpośrednich i pośrednich projektów naukowych dofinansowanych ze źródeł krajowych.

Analityka konta musi umożliwiać wyodrębnienie kosztów poszczególnych projektów, a w przypadku gdy jest to wymagane przez jednostkę finansującą – również podział kosztów według zadań w obrębie danego projektu.

Na koniec okresu konto 514 nie powinno wykazywać salda.

Konto 515 – Koszty projektów naukowych zagranicznych

Konto 515 służy do ewidencji kosztów bezpośrednich projektów naukowych dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej i innych źródeł zagranicznych.

Analityka konta musi umożliwiać wyodrębnienie kosztów poszczególnych projektów, a w przypadku gdy jest to wymagane przez jednostkę finansującą również podział kosztów według zadań w obrębie danego projektu oraz szczególnych wymogów zawartych w projekcie.

Na koniec okresu konto 515 nie powinno wykazywać salda.

Konto 516 – Koszty finansowane w ramach Funduszu Doskonałości Naukowej

Konto 516 służy do ewidencji kosztów finansowanych z wydzielonej części subwencji przeznaczonej na podnoszenie kompetencji badawczych w celu rozwoju naukowego Uczelni.

Analityka konta musi umożliwiać wyodrębnienie kosztów poszczególnych przedsięwzięć wraz ze wskazaniem szczegółowo puli środków w ramach Funduszu.

Na koniec okresu konto 516 nie powinno wykazywać salda.

Konto 517 – Koszty finansowane w ramach Funduszu Doskonałości Dydaktycznej

Konto 517 służy do ewidencji kosztów finansowanych z wydzielonej części subwencji przeznaczonej na podnoszenie kompetencji dydaktycznych pracowników.

Analityka konta musi umożliwiać wyodrębnienie kosztów poszczególnych przedsięwzięć.

Na koniec okresu konto 517 nie powinno wykazywać salda.

Konto 518 – Koszty finansowane w ramach Funduszu Szkoleniowego

Konto 518 służy do ewidencji kosztów finansowanych z wydzielonej części subwencji przeznaczonej na szkolenie pracowników.

Analityka konta musi umożliwiać wyodrębnienie kosztów poszczególnych przedsięwzięć.

Na koniec okresu konto 518 nie powinno wykazywać salda.

Konto 521 – Koszty Kolegiów

Konto 521 służy do ewidencji kosztów pośrednich powstałych w podstawowych jednostkach organizacyjnych, tj. kolegiach, w tym kosztów dziekanatów.

Na koniec okresu konto 521 nie powinno wykazywać salda.

Konto 530 – Koszty remontów

Konto 530 służy do ewidencji kosztów prac remontowych i konserwacji prowadzonych przez Dział Techniczny.

Koszty remontów nieruchomości obciążają koszty jednostki, na rzecz której remont jest wykonywany. Koszty nie przypisane do konkretnej jednostki organizacyjnej obciążają koszty utrzymania budynków (konto 560). Na koniec okresu konto 530 nie powinno wykazywać salda.

Konto 551 – Koszty ogólne

Konto 551 z odpowiednim rozwinieciem analitycznym służy do ewidencji kosztów związanych z zarządzaniem i administrowaniem UEK jako całością. W szczególności do kosztów ogólnych zalicza się:

- a. wynagrodzenia pracowników administracji UEK z wyjątkiem jednostek ewidencjonowanych na odrębnych kontach,
- b. pochodne tych kosztów,
- c. zużycie materiałów i usług dla celów ogólnouczelnianych,
- d. promocję i reklamę UEK,
- e. koszty funkcjonowania związków zawodowych.

Na koniec każdego okresu obrachunkowego koszty ogólne zgromadzone na koncie są rozliczane na poszczególne rodzaje działalności. Zasady tego rozliczenia określa załącznik nr 3 do Polityki Rachunkowości. Szczegóły rozliczania kosztów pośrednich na poszczególne rodzaje działalności może dodatkowo określać oddzielne zarządzenie Rektora.

Konto 560 – Koszty utrzymania budynków

Konto 560 służy do ewidencji kosztów Działu Administracyjno-Gospodarczego i kosztów utrzymania budynków. Koszty te rozliczane są według ustalonego klucza na konta 500, 509, 521, 551.

Konto 580 – Rozliczenie produkcji

Konto 580 służy do rozliczania kosztów produkcji, gdy wyroby odebrane z produkcji są wyceniane w cenach ewidencyjnych. W momencie ich przekazania do magazynu różnicę między ich ceną ewidencyjną a rzeczywistym kosztem ich wytworzenia – jako odchylenia od cen ewidencyjnych – księguje się na koncie 620. Umożliwia ono księgową kontrolę rzeczywistego kosztu wytworzenia wyrobów gotowych.

7.7. Zespół „6” Produkty i rozliczenia międzyokresowe

Konta zespołu „6” przeznaczone są do ewidencji wyrobów gotowych, produkcji niezakończonych oraz rozliczeń międzyokresowych kosztów, a także aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

7.7.1. Wykaz kont księgi głównej dla zespołu „6”

Poniżej przedstawiono konta syntetyczne. Analityka do kont syntetycznych tworzona jest według potrzeb indywidualnych i stanowi załącznik nr 2 do Zasad (polityki) rachunkowości UEK.

Konto	NAZWA
601	Magazyn wyrobów gotowych
603	Produkcja niezakończona – wydawnictwa
620	Odchylenia od cen ewidencyjnych wyrobów
647	Rozliczenia międzyokresowe kosztów długoterminowe
648	Rozliczenia międzyokresowe kosztów krótkoterminowe
649	Rezerwy na świadczenia pracownicze i inne
650	Pozostałe rozliczenia międzyokresowe
680	Odpis aktualizujący wartość produktów

7.7.2. Produkty gotowe

Konto 601 – Magazyn wyrobów gotowych

Definicje

Produkty gotowe są to wydane przez Uczelnie skrypty i inne publikacje książkowe przeznaczone do sprzedaży we własnej księgarni, w tym odbiorcom zewnętrznym.

Wycena

Dla każdego wyrobu (tytułu wydawniczego) ustala się koszt wytworzenia obejmujący koszt bezpośredni oraz uzasadnioną część kosztów pośrednich ustaloną przez Wydawnictwo oraz koszt druku ustalony przez Zakład Poligraficzny. Wyroby gotowe przyjmuje się na magazyn wg cen ewidencyjnych wynikających z iloczynu określonej ceny jednego arkusza wydawniczego oraz ilości arkuszy wydawniczych danego tytułu wydawniczego. Cena jednego arkusza wydawniczego podlega analizie i ewentualnej aktualizacji nie rzadziej niż raz na pięć lat. Odchylenia rzeczywistego kosztu wytworzenia od tak ustalonej ceny ewidencyjnej odnoszone są na pozostałe koszty lub przychody operacyjne w momencie przyjęcia wyrobu do magazynu. Nierozliczone koszty Wydawnictwa obciążają koszty działalności podstawowej bieżącego okresu.

Ewidencja

Ustala się ewidencję ilościowo-wartościową obejmującą obroty i stany w jednostkach naturalnych i pieniężnych jako metodę prowadzenia ksiąg pomocniczych dla wyrobów gotowych. Ceny ewidencyjne wyrobów (tytułów wydawniczych) są cenami netto sprzedaży.

Program komputerowy EGERIA posiada odrębny moduł „Logistyka” służący prowadzeniu ewidencji magazynowej.

Zasady rozchodu produktów

W przypadku gdy dla danego tytułu wydawniczego zostały zrealizowane dodruki, to rozchód jest ujmowany według zasady FIFO w pozostałych sytuacjach według cen ewidencyjnych.

Odpis aktualizujący wartość produktów

Dla ewidencji odpisów aktualizujących wartość produktów stosuje się konto 680, w opisie tego konta przedstawiono zasady tworzenia odpisów aktualizujących wartość produktów.

Klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Po stronie WN konta 601 – Produkty gotowe księguje się w szczególności:

WN	MA
Nadwyżki inwentaryzacyjne	760 poprzez konto 265
Przyjęcie wyrobów gotowych z produkcji	580
Przywrócenie wartości użytkowej produktów gotowych	760

Po stronie MA konta 601 – Produkty gotowe księguje się w szczególności:

WN	MA
709	Koszt sprzedanych wyrobów
761 poprzez konto 264	Niedobory inwentaryzacyjne
Konta zespołu „5”	Przekazanie produktów do jednostek organizacyjnych
761	Obniżenie wartości użytkowej wyrobów

Konto 603 – Produkcja niezakończona – wydawnictwa

Na dzień bilansowy wartość produkcji w toku ustala się według wartości kosztów bezpośrednich poszczególnych tytułów wydawniczych będących w trakcie realizacji powiększonych o narzut kosztów pośrednich. Koszty pośrednie wydawnictw obciążają produkcję w toku w wysokości 20% kosztów bezpośrednich.

7.7.3. Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów

Konto 647 – Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów

Konto 648 – Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów

Konta to służą do rozliczania kosztów pomiędzy różnymi okresami sprawozdawczymi w celu zapewnienia zasady współmierności kosztów z osiąganymi przychodami.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów czynne dokonywane są wówczas, jeżeli poniesione przez jednostkę koszty w danym okresie sprawozdawczym dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych i dopiero w przyszłości będą pomniejszały wynik finansowy. Należą do nich np. koszty opłaconego z góry czynszu, koszty ubezpieczeń, prenumeraty, koszty przygotowania nowej produkcji, odpisy na ZFŚS, koszty dostępu do elektronicznych baz danych.

Zgodnie z zasadą istotności można odstąpić od stosowania międzyokresowych rozliczeń kosztów i zaliczać koszty dotyczące kilku okresów sprawozdawczych do kosztów działalności w miesiącu ich poniesienia, o ile kwota ta nie wpłynie istotnie na wynik finansowy. Tego rodzaju uproszczenie może mieć zastosowanie w odniesieniu do wydatków pojedynczych i niewielkich.

Uznaje się wartość kosztu podlegającego rozliczeniu w czasie na poziomie co najmniej 1 000,00 zł. Poniżej tej kwoty, koszty będą księgowane w ciężar kosztów miesiąca ich poniesienia.

Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów mogą następować stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia powinien być uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów.

Podział na długo- i krótkoterminowe rozliczenia kosztów zależy od terminu rozliczenia. W przypadku rozliczania do 12 miesięcy po dniu bilansowym – koszty zalicza się do krótkoterminowych, a w pozostałych przypadkach – do długoterminowych.

Ewidencja analityczna zapewnia podział według tytułów kosztów.

Klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Po stronie WN konta 648 – Rozliczenia międzyokresowe kosztów księguje się w szczególności:

WN	MA
Koszty do rozliczenia w czasie	490

Po stronie MA konta 648 – Rozliczenia międzyokresowe kosztów księguje się w szczególności:

WN	MA
Zespół „5”	Zaliczenie kosztów podlegających rozliczeniu w czasie

Konto 649 – Rezerwy na świadczenia pracownicze i inne bierne rozliczenia kosztów

Na koncie tym ewidencjonuje się bierne rozliczenia międzyokresowe głównie z następujących tytułów:

- godzin ponadwymiarowych w części dotyczącej danego roku,
- wynagrodzeń za usługi dydaktyczne wykonane w bieżącym roku obrachunkowym, które zostały wypłacone w następnym roku obrachunkowym,
- wartość świadczeń wykonanych przez kontrahentów, których kwota wynika z faktur wystawionych z datą i terminem płatności po okresie sprawozdawczym, a z treści faktur wynika, że świadczenie wykonano w okresie sprawozdawczym; świadczenia te nie mogą być zinwentaryzowane poprzez potwierdzenie salda,
- rezerwy na świadczenia emerytalne, rentowe, nagrody jubileuszowe, zaległe urlopy,
- wynagrodzenie dodatkowe (13 pensja).

Rozliczenia międzyokresowe bierne ujmowane są w księgach w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na dany okres sprawozdawczy, wynikających w szczególności ze świadczeń wykonanych na rzecz UEK przez kontrahentów, jeżeli kwotę zobowiązania można oszacować w sposób wiarygodny, a także w przypadku obowiązku wykonania, związanych z bieżącą działalnością, przyszłych świadczeń wobec nieznanymi osobami, których kwotę można oszacować mimo, że data powstania zobowiązania nie jest jeszcze znana, w tym z tytułu napraw gwarancyjnych i rękojmi za sprzedane produkty długotrwałego użytku.

Wartość rezerwy na świadczenia emerytalne, rentowe, nagrody jubileuszowe i zaległe urlopy ustalana jest metodą aktuarialną. Zobowiązania ujęte jako rezerwy na świadczenia pracownicze zwiększają koszty okresu sprawozdawczego, którego dotyczą.

Odpisy biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów mogą następować stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia powinien być uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów z zachowaniem zasady ostrożności.

Ewidencja analityczna zapewnia podział na długo- i krótkoterminowe rozliczenia kosztów oraz według tytułów kosztów. Za kryterium podziału kosztów przyjmuje się okres rozliczenia kosztów. W przypadku rozliczania w terminie do 12 miesięcy po dniu bilansowym – koszty zaliczane są do krótkoterminowych, a w pozostałych przypadkach – do długoterminowych.

Wycena

Zarówno czynne jak i bierne, rozliczenia międzyokresowe winny być rozliczane z zachowaniem zasady ostrożności.

- W ciągu roku obrotowego** wycenia się je w wysokości poniesionych kosztów, które dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych.
- Na dzień bilansowy** wycenia się je w wysokości poniesionych kosztów, które dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych, pomniejszonych o odpisy aktualizujące.

Klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Po stronie WN konta 649 – Rezerwy na świadczenia pracownicze i inne księguje się w szczególności:

WN	MA
Wykorzystanie rezerwy na świadczenie pracownicze (księgowanie równoległe: WN 431 / MA 232)	Zespół „5”

Po stronie MA konta 649 – Rezerwy na świadczenia pracownicze i inne księguje się w szczególności:

WN	MA
Zespół „5”	Wartość utworzonej, lub zwiększenie rezerwy na świadczenia pracownicze

Na koncie 650 księguje się inne rozliczenia międzyokresowe, nie ujęte na kontach 647, 648 i 649.

7.7.4. Odpisy aktualizujące wyroby gotowe

Konto 680 – Odpis aktualizujący wartość produktów.

W przypadku obniżenia wartości produktów z powodu trwałej utraty ich wartości użytkowej (np. zniszczenia, zmian koniunktury) dokonuje się odpisów aktualizujących do wysokości cen sprzedaży netto możliwych do uzyskania.

Odpisów aktualizujących wartość wyrobów gotowych dokonuje się również na koniec roku obrotowego po przeprowadzonej analizie pod kątem ich zalegania, aktualności oraz możliwości ich sprzedaży. Przyjmuje się,

że dla produktów zalegających ponad 3 lata odpis wynosi 50% a dla produktów zalegających powyżej 4 lat 100%.

Odpis aktualizujący obciąża pozostałe koszty operacyjne bieżącego okresu w wysokości różnicy między odpisem ustalonym dla zapasów magazynowych na koniec okresu a dotychczas ujętym w księgach. Jeżeli tak ustalony odpis aktualizujący jest mniejszy od dotychczasowego odpisu ujętego w księgach, to różnica zmniejsza pozostałe koszty operacyjne z tego tytułu lub zwiększa pozostałe przychody operacyjne.

7.8. Zespół „7” Przychody i koszty związane z ich osiągnięciem

Konta zespołu „7” służą do ewidencji:

- a. przychodów i kosztów ich osiągnięcia z tytułu sprzedaży:
 - i. usług dydaktycznych,
 - ii. w ramach działalności badawczej i projektowej,
 - iii. innych świadczonych usług,
 - iv. składników majątkowych,
 - v. sprzedaży wyrobów gotowych, towarów,
- b. kosztów i przychodów z operacji finansowych,
- c. pozostałych kosztów i przychodów operacyjnych,
- d. kosztów wytworzenia świadczeń na własne potrzeby.

7.8.1. Wykaz kont księgi głównej dla zespołu „7”

Poniżej przedstawiono konta syntetyczne. Analityka do kont syntetycznych tworzona jest według potrzeb indywidualnych, schemat stanowi załącznik nr 2 do Zasad (polityki) rachunkowości UEK.

Konto	NAZWA
700	Przychody z działalności dydaktycznej
702	Przychody z działalności dydaktycznej jednostek pozakolegialnych
703	Przychody z działalności dydaktycznej Szkoły Doktorskiej
704	Przychody – Projekty krajowe dydaktyczne
705	Przychody – Projekty zagraniczne dydaktyczne
706	Przychody – działalność badawcza
707	Przychody czasopism
708	Przychody Domów Studenckich
709	Przychody jednostek międzykolegialnych i ogólnouczeniowych
710	Przychody z usług zewnętrznych
711	Przychody z odpłatnych kursów i innych usług dydaktycznych Uniwersytet Trzeciego Wieku, Uniwersytet Dziecięcy itp.)
712	Prace zlecone badawcze – przychody
713	Prace badawczo-rozwojowe – przychody
714	Przychody – projekty krajowe naukowe
715	Przychody – projekty zagraniczne naukowe
716	Fundusz doskonałości naukowej – przychody
717	Fundusz doskonałości dydaktycznej – przychody
718	Fundusz szkoleniowy – przychody
719	Pozostałe przychody Uczelni

720	Koszt własny – działalność dydaktyczna
722	Koszt własny – działalność dydaktyczna – jednostki pozakolegialne
723	Koszt własny – działalność dydaktyczna – Szkoła Doktorska
724	Koszt własny – projekty krajowe dydaktyczne
725	Koszt własny – projekty zagraniczne dydaktyczne
726	Koszt własny – działalność badawcza
727	Koszt własny publikowanych czasopism
728	Koszt własny – Domy Studenckie
729	Koszt własny jednostek międzykolegialnych i ogólnouczeniowych
730	Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów
731	Koszt własny sprzedanych towarów i materiałów
740	Koszt własny usług zewnętrznych (nie badawczych)
741	Koszt własny odpłatnych kursów i innych usług dydaktycznych Uniwersytet Trzeciego Wieku, Uniwersytet Dziecięcy itp.)
742	Prace zlecone badawcze- koszt własny
743	Prace badawczo-rozwojowe- koszt własny
744	Koszt własny – projekty krajowe naukowe
745	Koszt własny – projekty zagraniczne dydaktyczne
746	Fundusz doskonałości naukowej – koszt własny
747	Fundusz doskonałości dydaktycznej – koszt własny
748	Fundusz szkoleniowy – koszt własny
750	Przychody finansowe
751	Koszty finansowe
760	Pozostałe przychody operacyjne
761	Pozostałe koszty operacyjne
790	Obroty wewnętrzne

Konto 700 – Przychody z działalności dydaktycznej

Konto 700 służy do bieżącej ewidencji przychodów z działalności dydaktycznej, do których zalicza się:

- a. subwencję,
- b. inne dotacje na cele dydaktyczne,
- c. opłaty za zajęcia dydaktyczne,
- d. opłaty za kształcenie obcokrajowców,
- e. koszty przewodów doktorskich, habilitacyjnych,
- f. opłaty za czynności związane z działalnością dydaktyczną,
- g. opłaty za konferencje.

Przychody z tytułu opłat za świadczone usługi edukacyjne w semestrze zimowym, który obejmuje dwa okresy obrachunkowe, są ujmowane w przychodach danego roku w wysokości 4/6 (wrzesień – grudzień) naliczonych opłat za świadczone usługi edukacyjne, a 2/6 (styczeń – luty) pozostają do rozliczenia jako przychody przyszłego okresu.

W przypadku przychodów z tytułu studiów podyplomowych i nierównomiernie ponoszonych kosztów działalności, przychody są ujmowane proporcjonalnie do udziału ponoszonych kosztów w całości kosztów planowanych.

W ciągu roku konto wykazuje tylko saldo MA. Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Po stronie WN konta 700 – Przychody z działalności dydaktycznej księguje się:

WN	MA
Przeniesienie na wynik finansowy	865

Po stronie MA konta 700 – Przychody z działalności dydaktycznej księguje się w szczególności:

WN	MA
Zespół „1”, „2”	Ujęcie przychodów netto (bez podatku VAT)
842,843,844	Ujęcie przychodów rozliczanych w czasie
Zespół „2”	Ujęcie korekt przychodów

Konto 702 – Przychody z działalności dydaktycznej jednostek pozakolegialnych

Konto 702 służy do ewidencji przychodów z działalności szkół KSB, MSAP oraz innych jednostek pozakolegialnych, w szczególności:

- opłat za zajęcia dydaktyczne,
- opłat za czynności związane z działalnością dydaktyczną,
- wpłat za udział w konferencjach,
- przychodów z projektów dydaktycznych,
- innych przychodów.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 703 – Przychody z działalności dydaktycznej Szkoły Doktorskiej

Konto 703 służy do ewidencji przychodów z działalności Szkoły Doktorskiej oraz Centrum Kształcenia Doktorantów i Obsługi Postępowań Doktorskich w szczególności:

- opłat za kształcenie doktorantów,
- opłat za czynności związane z działalnością dydaktyczną dotyczącą doktorantów,
- innych przychodów.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 704 – Przychody – Projekty krajowe dydaktyczne**Konto 705 – Przychody – Projekty zagraniczne dydaktyczne**

Przychody ewidencjonowane na kontach 704, 705 to przychody z dotacji UE lub innego źródła dofinansowania realizowanych projektów, ujmowane do wysokości kosztów poniesionych na ich realizację. Przeksięgowanie przychodów odbywa się w korespondencji z kontami 842.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 706 – Przychody działalność badawcza

Przychody ewidencjonowane na koncie 706 to przychody z subwencji, środków otrzymanych z NCN lub innego źródła dofinansowania realizowanych prac badawczych, ujmowane do wysokości kosztów poniesionych na ich realizację.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 707 – Przychody dotyczące wydawanych czasopism

Konto to służy do ewidencji przychodów osiąganych w związku z publikacją czasopism przez UEK.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 708 – Przychody dotyczące Domów Studenckich

Konto to służy do ewidencji przychodów Domów Studenckich.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 709 – Przychody jednostek międzykolegialnych i ogólnouczelnianych

Konto to służy do ewidencji przychodów uzyskiwanych przez jednostki międzykolegialne i ogólnouczelniane, m.in.:

- Centrum Językowe (usługi prowadzonych kursów językowych, tłumaczeń itp.),
- Studium Wychowania Fizycznego (usługi wstępu na basen, wynajem sal gimnastycznych itp.),
- Wydawnictwo UEK (w zakresie działalności podstawowej),
- Zakład Poligraficzny (w zakresie działalności podstawowej),

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 710 – Przychody z usług zewnętrznych

Konto to służy do ujmowania przychodów uzyskanych ze świadczenia wszelkich usług podmiotom zewnętrznym np. wydania opinii, sporządzenia ekspertyz, wykonania usług poligraficznych.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 711 – Przychody z odpłatnych kursów i innych usług dydaktycznych Uniwersytet Trzeciego Wieku, Uniwersytet Dziecięcy itp.)

Konto to służy do ewidencji przychodów uzyskiwanych przez UEK, związanych z działalnością Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Uniwersytetu Dziecięcego oraz usługami świadczonymi przez UEK w zakresie kursów, szkoleń i innych form edukacyjnych nie mieszczących się w zakresie pozostałych kont przychodów.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 712 – Przychody prac zleconych badawczych

Konto 712 służy do ewidencji przychodów z prac zleconych o charakterze badawczym.

Analityka konta musi umożliwiać wyodrębnienie przychodów poszczególnych zleceń.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 713 – Przychody z prac badawczo-rozwojowych

Konto 713 służy do ewidencji przychodów prac zleconych o charakterze badawczo-rozwojowym.

Analityka konta musi umożliwiać wyodrębnienie kosztów poszczególnych zleceń.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 714 – Przychody – Projekty krajowe naukowe

Konto 715 – Przychody – Projekty zagraniczne naukowe

Konta te działają na zasadach opisanych dla kont 704 i 705.

Konto 716 – Przychody w ramach Funduszu Doskonałości Naukowej

Konto 716 służy do ewidencji wydzielonej części subwencji przeznaczonej na podnoszenie kompetencji badawczych w celu rozwoju naukowego Uczelni.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo tych kont przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 717 – Przychody w ramach Funduszu Doskonałości Dydaktycznej

Konto 717 służy do ewidencji wydzielonej części subwencji przeznaczonej na podnoszenie kompetencji dydaktycznych pracowników.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo tych kont przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 718 – Przychody w ramach Funduszu Szkoleniowego

Konto 718 służy do ewidencji wydzielonej części subwencji przeznaczonej na szkolenie pracowników.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo tych kont przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 719 – Pozostałe przychody Uczelni

Konto to służy do ewidencji przychodów uzyskiwanych przez UEK, z tytułów innych niż wymienione wcześniej.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 720 – Koszt własny działalności dydaktycznej

Konto 720 służy do ewidencji kosztu własnego sprzedaży ewidencjonowanej na koncie 700.

Klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Po stronie WN konta 720 – Koszt własny działalności dydaktycznej księguje się w szczególności:

WN	MA
Koszty działalności dydaktycznej, koszty jednostek międzywydziałowych, koszty wydziałowe, koszty ogólne	500, 509, 521, 522, 551. 560

Po stronie MA konta 720 – Koszt własny działalności dydaktycznej księguje się w szczególności:

WN	MA
490	Przeniesienie na koniec roku salda (dla rachunku porównawczego)

Konto 729 – Koszt własny jednostek międzykolegialnych i ogólnouczeniowych

Konto 729 służy do ewidencji kosztu własnego, m.in:

- sprzedaży wynajmowanych powierzchni,
- kosztu własnego sprzedanych wydawnictw,
- kursów organizowanych przez Studium Języków Obcych.

W ciągu roku konto 729 wykazuje saldo WN, które pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych przenosi się na konto 490 – Rozliczenie kosztów.

Klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Po stronie WN konta 729 – Koszt własny jednostek międzywydziałowych księguje się w szczególności:

WN	MA
Wartość sprzedanych produktów	601
Koszty wynajmowanej powierzchni, koszty kursów, szkoleń.	509

Po stronie MA konta 729 – Koszt własny jednostek międzywydziałowych księguje się w szczególności:

WN	MA
490	Przeniesienie na koniec roku salda dla rachunku porównawczego

Konto 730 – Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów

Konto służy do ewidencji przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów w cenach sprzedaży w powiązaniu z kontami zespołu „2”.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo konta 730 przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 731 – Koszt własny sprzedanych towarów i materiałów

Wartość sprzedanych towarów i materiałów (w cenie zakupu) w korespondencji z kontem 330 i 311 ujmowana jest na koncie **731 – Koszt własny sprzedanych towarów i materiałów**.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo konta 731 przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 740 – Koszt własny usług zewnętrznych (nie badawczych)

Na konto 740 z końcem każdego miesiąca są przeksięgowywane koszty związane z usługami zewnętrznymi, ujęte na analitycznych kontach 510.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 741 – Koszt własny odpłatnych kursów i innych usług dydaktycznych Uniwersytet Trzeciego Wieku, Uniwersytet Dziecięcy itp.)

Na konto 741 z końcem każdego miesiąca są przeksięgowywane koszty związane z usługami dydaktycznymi, które były ujęte na koncie 511.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo kona 741 przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 744 – Koszt własny – projekty krajowe dydaktyczne

Konto 745 – Koszt własny – projekty zagraniczne dydaktyczne

Na konta 744 do 745 z końcem każdego miesiąca są przeksięgowywane koszty związane z daną działalnością, zagregowane na analitycznych kontach zespołu „5”, kolejno:

- na konto 744 przeksięgowuje się koszty z konta 514,
- na konto 745 przeksięgowuje się koszty z konta 515.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Pozostałe konta zespołu 7, których numery zaczynają się od cyfr 72 i 74, również służą do ewidencji kosztu własnego przeksięgowanego z poszczególnych kont zespołu 5 na zasadach analogicznych jak dla konta 720.

Pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych saldo wszystkich kont służących ewidencji kosztu własnego przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 750 – Przychody z operacji finansowych

Konto 750 służy do ewidencji przychodów z operacji finansowych, w szczególności:

- a. odsetek od należności, w tym także za zwłokę w zapłacie,
- b. odsetek od lokat,
- c. odsetek od środków na rachunkach bankowych, z wyjątkiem odsetek od środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, odsetek od środków z funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów,
- d. dodatnich różnic kursowych,
- e. rozwiązania zbędnych rezerw służących aktualizacji wyceny udziałów i długoterminowych papierów wartościowych.

W ciągu roku konto 750 wykazuje saldo MA, które pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

WN	MA
Zespół „1”, „2”	Ujęcie otrzymanych lub należnych odsetek od pożyczek
Zespół „1”, „2”	Ujęcie lub naliczenie odsetek od należności
842	Otrzymane odsetki ujęte uprzednio na przychodach przyszłych okresów
039	Zmniejszenie odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych

Po stronie WN konta 750 – Przychody z operacji finansowych księguje się:

WN	MA
Przeniesienie na wynik finansowy	865

Konto 751 – Koszty operacji finansowych

Konto 751 służy do ewidencji kosztów operacji finansowych, w szczególności:

- odsetek i prowizji od kredytów i pożyczek,
- ujemnych różnic kursowych.

Po stronie WN konta 751 – Koszty operacji finansowych księguje się w szczególności:

WN	MA
Pobranie lub naliczenie odsetek od kredytów i pożyczek	Zespół „1”, „2”
Ujęcie kosztów finansowych bieżących i rozliczanych w czasie w części przypadającej na bieżący okres	Zespół „2”, 648
Ujęcie ujemnych różnic kursowych	Zespół „1”, „2”

Po stronie MA konta 751 – Koszty operacji finansowych księguje się:

WN	MA
865	Przeniesienie na wynik finansowy

W ciągu roku konto 751 wykazuje saldo WN, które pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 760 – Pozostałe przychody operacyjne

Konto 760 służy do ewidencji przychodów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością operacyjną jednostki, w szczególności:

- przychodów ze sprzedaży środków trwałych, przychodów ze sprzedaży środków trwałych w budowie,
- przychodów ze sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych,
- odpisów zobowiązań przedawnionych, umorzonych,
- rozwiązania rezerw ujętych uprzednio w kosztach,
- rozwiązania niewykorzystanych odpisów aktualizujących wartość należności,
- zmniejszenia odpisu aktualizującego wartość wyrobów gotowych
- nadwyżek w magazynach, jeżeli nie stanowią one korekty kosztów,
- otrzymanych odszkodowań, kar i grzywien,
- otrzymanych darowizn,
- subwencji i dopłat na inne cele niż nabycie lub wytworzenie środków trwałych albo wykonanie prac rozwojowych, z wyjątkiem subwencji na działalność statutową,
- aktualizacji wartości nieruchomości inwestycyjnej do ceny rynkowej lub inaczej ustalonej wartości godziwej ponad dotychczasową wycenę,
- dotatnich skutków finansowych zdarzeń losowych trudnych do przewidzenia, poza działalnością operacyjną, a w szczególności otrzymanych od zakładów ubezpieczeń odszkodowań za straty

w składnikach majątkowych spowodowane zdarzeniami losowymi, takimi jak: powódź, pożar, kradzież z włamaniem, huragan.

Po stronie WN konta 760 – Pozostałe przychody operacyjne księguje się:

WN	MA
Przeniesienie na wynik finansowy	865

Po stronie MA konta 760 – Pozostałe przychody operacyjne księguje się w szczególności:

WN	MA
01, 02, 03	Otrzymanie dotacji, rozliczenie darowizn na nabycie środków trwałych do wysokości amortyzacji bieżącego okresu w proporcji sfinansowania, aktualizacja wartości nieruchomości inwestycyjnej
Zespół „1”, „2”	Opłaty za przeterminowany zwrot książek, otrzymane kary, grzywny i odszkodowania
Zespół „2”	Roczna korekta podatku VAT
Zespół „1”	Otrzymane darowizny pieniężne
220	Zwroty dotyczące limitu 30-krotności składek ZUS
311	Wartość odzyskanego złomu z likwidacji składników majątkowych
841	Rozwiązanie rezerwy na zobowiązania
280	Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość należności
680	Zmniejszenie odpisu aktualizującego wartość wyrobów gotowych
270	Zmniejszenie odpisu aktualizującego należności
842	Rozliczenie otrzymanej darowizny równolegle do amortyzacji środka trwałego

W ciągu roku konto 760 wykazuje saldo MA, które pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 761 – Pozostałe koszty operacyjne

Konto 761 służy do ewidencji kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością operacyjną jednostki, w szczególności:

- likwidacji lub nieplanowanych odpisów amortyzacyjnych środków trwałych, odpisania inwestycji, która nie dała zamierzonego efektu gospodarczego,
- likwidacji lub nieplanowanych odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych i prawnych,
- odpisania należności przedawnionych, umorzonych, nieściągalnych,
- utworzenia rezerw,
- odpisów aktualizujących wartość zapasów rzeczowych składników majątku obrotowego, w tym zarówno z tytułu zastosowania zasad ostrożnej wyceny, z uwagi na nieprzewidzianą utratę wartości użytkowej lub obniżkę cen rynkowych, jak również z tytułu odpisania zaniechanej lub niepodjętej produkcji, remontów, niedoborów, szkód, jeżeli nie stanowią one korekty kosztów,
- zapłaty odszkodowań, kar i grzywien,
- przekazania darowizn łącznie z VAT,
- przekazania dopłat na inne cele niż nabycie lub wytworzenie środków trwałych albo wykonanie prac rozwojowych,
- aktualizacji wartości nieruchomości inwestycyjnej do ceny rynkowej lub inaczej ustalonej wartości godziwej poniżej dotychczasową wycenę,

j. ujemnych skutków finansowych zdarzeń losowych trudnych do przewidzenia, poza działalnością operacyjną, a w szczególności:

- i. kosztów usuwania skutków zdarzeń losowych nieobjętych odszkodowaniem,
- ii. niedoborów i szkód w majątku z przyczyn losowych,
- iii. usług obcych i własnych związanych z usuwaniem skutków zdarzeń losowych.

Po stronie WN konta 761 – Pozostałe koszty operacyjne księguje się w szczególności:

WN	MA
Dokonanie odpisów aktualizujących należności	270
Ujęcie kosztów postępowania spornego	Zespół „1”, „2”
Zapłata odszkodowań, grzywien	Zespół „1”
Darowizny pieniężne, darowizny majątku obrotowego	Zespół „1”, „3”, „6”
Wartość netto sprzedanych, zlikwidowanych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych	01, 02
Wartość sprzedanych środków trwałych w budowie	080
Wartość netto obiektu przekazanego w formie aportu, aktualizacja wyceny nieruchomości inwestycyjnej poniżej dotychczasowej wyceny	01, 02, 03, 080
Przecena, wycofanie, odpis aktualizujący wartość wyrobów gotowych i zapasów	601, 311, 380, 383
Utworzone rezerw na zobowiązania	841
Odchylenia dot. kosztu wytworzenia książek	620

Po stronie MA konta 761 – Pozostałe koszty operacyjne księguje się:

WN	MA
865	Przeniesienie na wynik finansowy

W ciągu roku konto 761 wykazuje saldo WN, które pod datą zamknięcia ksiąg rachunkowych przenosi się na konto 865 – Wynik finansowy.

Konto 790 – Obróty wewnętrzne

W ciągu roku konto 790 wykazuje saldo MA, będące równowartością kosztów, które z kont zespołów „5” lub „6” zostały przeksięgowane poza „krąg kosztowy”.

W końcu roku obrotowego saldo podlega przeksięgowaniu na stronę Ma konta 865 – Wynik finansowy.

7.9. Zespół „8” Kapitały (fundusze), fundusze specjalne, rezerwy i wynik finansowy

Konta zespołu „8” przeznaczone są do ewidencji:

- a. funduszu zasadniczego,
- b. funduszu stypendialnego,
- c. własnego funduszu stypendialnego,
- d. funduszu im. Andrzeja Malawskiego
- e. funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych
- f. ustalania wyniku finansowego,
- g. rozliczenia wyniku finansowego,
- h. rezerw,

- i. przychodów przyszłych okresów,
- j. zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

7.9.1. Wykaz kont księgi głównej dla zespołu „8”

Poniżej przedstawiono konta syntetyczne. Analityka do kont syntetycznych tworzona jest według potrzeb indywidualnych, schemat stanowi załącznik nr 2 do Zasad (polityki) rachunkowości UEK.

Konto	Nazwa
800	Fundusz zasadniczy
810	Fundusz stypendialny
811	Własny fundusz stypendialny
812	Fundusz im. A. Malawskiego
813	Fundusz wsparcia osób niepełnosprawnych
820	Rozliczenie wyniku finansowego
841	Rezerwy
842	Rozliczenia międzyokresowe przychodów
843	Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu czesnego (semestr zimowy)
844	Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu czesnego (semestr letni)
851	Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych
865	Wynik finansowy
870	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego

7.9.2. Fundusz zasadniczy

Konto 800 – Fundusz zasadniczy

Konto 800 – Fundusz zasadniczy służy do ewidencji zmian z tytułu zwiększeń i zmniejszeń dotyczących funduszu zasadniczego jednostki.

Po stronie WN konta 800 – Fundusz zasadniczy księguje się w szczególności:

WN	MA
Zmniejszenie kapitału (funduszu)	071, 820

Po stronie MA konta 800 – Fundusz zasadniczy księguje się w szczególności:

WN	MA
Zespół „1”, „8”	Subwencje, dotacje zwiększające fundusz
820	Wynik finansowy netto dodatni

Saldo MA konta 800 wyraża stan funduszu zasadniczego na koniec okresu sprawozdawczego.

Wycena

W ciągu roku obrotowego i na dzień bilansowy fundusz podstawowy wycenia się w wartości nominalnej.

7.9.3. Fundusz stypendialny i własny fundusz stypendialny

Konto 810 – Fundusz stypendialny

Fundusz pomocy materialnej tworzy się ze środków przyznanych w formie dotacji oraz z innych przychodów.

Fundusz pomocy przeznacza się na wypłaty stypendiów i zapomóg.

Niewykorzystane środki przechodzą na rok następny.

Konto 811 – Własny fundusz stypendialny

Własny fundusz stypendialny może być tworzony w ciężar kosztów działalności, w wysokości do 20% planowanego zysku.

Zgodnie z ustawą prawo o szkolnictwie wyższym i nauce własny fundusz stypendialny może być przeznaczony na stypendia za wyniki w nauce dla studentów oraz stypendia naukowe dla pracowników i doktorantów.

W przypadku osiągnięcia zysku:

- a. mniejszego niż planowany – odpis ustala się w wysokości proporcjonalnie zmniejszonej,
- b. większego niż planowany – odpis ustala się w wysokości planowanej.

Wycena

W ciągu roku obrotowego i na dzień bilansowy fundusz stypendialny i własny fundusz stypendialny wycenia się w wartości nominalnej.

7.9.4. Pozostałe fundusze

Konto 812 – Fundusz im. A. Malawskiego

Konto 813 – Fundusz wsparcia osób niepełnosprawnych

Fundusz im. A. Malawskiego finansowany jest z wpłat darczyńców. Przeznacza się go na finansowanie nagród dla młodych naukowców za wybitny wkład w rozwój ekonomii matematycznej.

Fundusz wsparcia osób niepełnosprawnych tworzy się ze środków przyznanych w formie dotacji.

Fundusz wsparcia osób niepełnosprawnych przeznacza się na finansowanie zadań związanych z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej finansowany z dotacji podmiotowej.

Niewykorzystane środki funduszy przechodzą na rok następny.

Wycena

W ciągu roku obrotowego i na dzień bilansowy fundusz wsparcia osób niepełnosprawnych i fundusz im. A. Malawskiego wycenia się w wartości nominalnej.

7.9.5. Rozliczenie wyniku finansowego

Konto 820 – Rozliczenie wyniku finansowego roku bieżącego

Konto służy do ewidencji zmian w zakresie wyniku zarówno z lat ubiegłych, jak i roku bieżącego, a także do ujęcia skutków tzw. błędów podstawowych.

Wycena

W ciągu roku obrotowego i na dzień bilansowy rozliczenie wyniku finansowego wycenia się w wysokości wynikającej z rachunku zysków i strat.

Klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej:

Po stronie WN księguje się w szczególności:

WN	MA
Przeniesienie straty bilansowej	865
Podział zysku na mocy podjętych uchwał przez organ zatwierdzający sprawozdanie finansowe	800
Skutki błędów podstawowych z lat ubiegłych powodujące obniżenie zysku, wykazane w sprawozdaniach z lat ubiegłych	różne konta

Po stronie MA księguje się w szczególności:

WN	MA
865	Przeniesienie zysku bilansowego
Różne konta	Skutki błędów podstawowych powodujących zwiększenie zysku z lat ubiegłych

Konto może wyrażać saldo WN – oznaczające niepokrytą stratę lub saldo MA – wyrażające niepodzielony zysk z lat ubiegłych.

7.9.6. Rezerwa na zobowiązania

Konto 841 – Rezerwa na zobowiązania

Konto służy do ewidencji zmian w zakresie rezerw na zobowiązania.

Rezerwy tworzy się na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować, w szczególności na:

- straty z transakcji gospodarczych w toku, w tym z tytułu udzielonych gwarancji, poręczeń, operacji kredytowych,
- skutki toczącego się postępowania sądowego.

Wycena

W ciągu roku obrotowego i na dzień bilansowy rezerwy na zobowiązania wycenia się w uzasadnionej wiarygodnie wartości.

Analityka zapewnia podział na poszczególne tytuły, które stanowiły podstawę do utworzenia rezerwy.

Klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Po stronie WN księguje się m.in. rozwiązanie rezerwy w powiązaniu z kontami przychodów finansowych, pozostałych przychodów operacyjnych.

Po stronie MA księguje się m.in.: utworzenie rezerwy na zobowiązania w powiązaniu z kontami kosztów finansowych oraz pozostałych kosztów operacyjnych.

Konto wyraża saldo MA oznaczające stan nierozwiązanych rezerw.

7.9.7. Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Konto 842 – Rozliczenie międzyokresowe przychodów

Konto 843 – Rozliczenie międzyokresowe przychodów z tytułu czesnego (semestr zimowy)

Konto 844 – Rozliczenie międzyokresowe przychodów z tytułu czesnego (semestr letni)

Konto 846 – Działalność naukowo-badawcza, subwencja, granty, prace zlecone, badawczo-rozwojowe – środki rozliczane w czasie

Konto 847 – Działalność naukowo-badawcza we współpracy z biznesem – środki rozliczane w czasie

Konta 842 – 847 służą do rozliczania przychodów w czasie, w szczególności obejmujących:

- a. równowartość otrzymanych subwencji i dotacji, oraz otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych,
- b. środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych, w tym także środków trwałych w budowie oraz prac rozwojowych, jeżeli stosownie do innych ustaw nie zwiększają one kapitałów (funduszy) własnych,
- c. równowartość otrzymanych środków na realizację projektów i prac zleconych, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych,
- d. równowartość otrzymanych środków tytułu opłaty czesnego za semestr zimowy i letni, opłat za studia podyplomowe,
- e. środki pieniężne otrzymane na działalność naukowo-badawczą, granty, prace zlecone, badawczo-rozwojowe i w ramach współpracy z biznesem.

Wycena

W ciągu roku obrotowego oraz na dzień bilansowy rozliczenia międzyokresowe przychodów wycenia się w wartości nominalnej.

Klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Po stronie WN konta 842 -844 – Rozliczenie międzyokresowe przychodów księguje się w szczególności:

WN	MA
Rozliczenie międzyokresowych przychodów w wysokości odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środków trwałych, w wysokości refundowanych kosztów projektów finansowanych z różnych źródeł	760
Zarachowanie przychodów do rozliczenia w czasie po wykonaniu świadczenia	Zespół „7”

Po stronie MA konta 842-844 – Rozliczenie międzyokresowe przychodów księguje się w szczególności:

WN	MA
Zespół „2”	Faktury dotyczące przychodów przyszłych okresów
Zespół „1”	Otrzymanie środków pieniężnych na sfinansowanie środków trwałych
Zespół „1”	Otrzymanie środków subwencji, dotacji, środków na sfinansowanie zadań określonych w umowie, projekcie

Analityka zapewnia podział na poszczególne tytuły oraz kontrahentów. Konto wykazuje saldo MA, oznaczające stan przychodów rozliczanych w czasie.

7.9.8. Fundusz świadczeń socjalnych**Konto 851 – Fundusz świadczeń socjalnych**

Konto służy do ewidencji zmian zachodzących w obrębie funduszu świadczeń socjalnych.

Fundusz świadczeń socjalnych tworzony jest z odpisów w koszty, z odsetek od udzielonych pożyczek i z innych źródeł. Odpis na fundusz świadczeń socjalnych jest rozliczany w koszty miesięcznie.

Fundusz świadczeń socjalnych przeznaczony jest na finansowanie potrzeb socjalnych pracowników i ich rodzin, a także emerytów i rencistów, w zakresie m.in. takim, jak:

- wypoczynek, turystyka, kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży,
- działalność kulturalno-oświatowa, sport i kultura fizyczna,
- zapomogi dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Fundusz świadczeń socjalnych przeznaczony jest także na dofinansowanie potrzeb mieszkaniowych pracowników, a w szczególności na pomoc w postaci pożyczek mieszkaniowych.

Od udzielonych pożyczek naliczane są odsetki, stanowiące dochód funduszu świadczeń socjalnych. Umorzenie pożyczek powoduje zmniejszenie funduszu świadczeń socjalnych. Wydatkowanie środków jest zgodne z regulaminem Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w UEK.

Klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Po stronie WN konta 851 – Fundusz świadczeń socjalnych księguje się w szczególności:

WN	MA
Faktury obce za usługi i materiały, opłaty	Zespół „2”, „3”
Umorzenie pożyczek mieszkaniowych	243
Wyplata zapomóg	Zespół „1”

Po stronie MA konta 851 – Fundusz świadczeń socjalnych księguje się w szczególności:

WN	MA
451	Naliczenie odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych
234	Wpłaty za udział w imprezach
243	Oprocentowanie pożyczek mieszkaniowych
Zespół „1”	Wpływ opłat za Chatkę
Zespół „1”	Naliczenie odsetek od salda na rachunku bankowym

Ewidencja analityczna do konta 851 powinna zapewnić ustalenie stanu funduszu oraz jego zwiększeń i zmniejszeń według źródeł tworzenia i kierunków wykorzystania.

Saldo MA określa wysokość funduszu.

7.9.9. Rozliczenie wyniku finansowego

Konto 865 – Wynik finansowy

Konto 865 służy do ustalenia wyniku finansowego za rok bieżący.

Na stronie WN księguje się na koniec roku:

- sumę kosztów układu rodzajowego,
- sumę zmniejszeń stanu produktów,
- pozostałe koszty operacyjne,
- koszty operacji finansowych,
- sumę naliczonych obowiązkowych obciążeń wyniku.

Na stronie MA księguje się:

- sumę przychodów ze sprzedaży,
- sumę zwiększeń stanu produktów,
- pozostałe przychody operacyjne,
- przychody z operacji finansowych,
- koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby.

Przeniesienie wyniku finansowego netto ustalonego na koncie 865 następuje po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego przez Senat, na konto 800.

7.9.10. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego

Konto 870 – Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego

Konto 870 – Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego służy do ewidencji podatku dochodowego od osób prawnych zarówno w części dotyczącej bieżącego okresu, jak i w części odroczonej, oraz innych obowiązkowych obciążeń wyniku finansowego.

Ewidencja analityczna zapewnia podział na:

- podatek dochodowy bieżący,

b. pozostałe obowiązkowe obciążenia.

Na koniec roku saldo konta 870 przenosi się na konto 865.

Klasyfikacja zdarzeń gospodarczych i powiązanie z kontami księgi głównej

Po stronie WN konta 870 – Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego księguje się w szczególności:

WN	MA
Naliczenie zobowiązań z tytułu obowiązkowych obciążeń wyniku finansowego	225

Po stronie MA konta 870 – Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego księguje się w szczególności:

WN	MA
865	Przeniesienie na koniec roku obowiązkowych obciążeń wyniku finansowego

7.10. Konta pozabilansowe

Wykaz kont pozabilansowych

Konto	NAZWA
901	Sprzęt zakupiony z prac badawczych
902	Środki trwałe z likwidacji
903	Środki trwałe projekty zagraniczne
904	Środki trwałe obce
911	Należności warunkowe
912	Zobowiązania warunkowe
921	Projekty dydaktyczne koszty pośrednie
922	Projekty naukowe koszty pośrednie
930	Przychody – kwalifikacja według CIT
931	Koszty – kwalifikacja według CIT
942	Dotacja Projakościowa WE – amortyzacja ST
998	Konto techniczne rozrachunkowe
999	Konto techniczne

Konta 901-904 zostały opisane w rozdziale dotyczącym środków trwałych w punkcie 7.1.2.8. Konta pozabilansowe – Środki trwałe

Konto 911 – Należności warunkowe

Należności warunkowe są to potencjalne składniki aktywów mogące wynikać ze zrealizowanych przez daną jednostkę transakcji gospodarczych, pod warunkiem spełnienia określonych przesłanek nie będących w pełni pod kontrolą spółki. Istnienie danego składnika aktywów zostanie potwierdzone w przyszłości, w momencie wystąpienia przyszłego zdarzenia (jednego lub kilku).

Konto 912 – Zobowiązania warunkowe

Zobowiązanie warunkowe jest możliwym zobowiązaniem, które powstaje na skutek zdarzeń przeszłych i którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w przyszłości, w momencie wystąpienia niepewnych zdarzeń (nad którymi Uczelnia nie ma pełnej kontroli). Zobowiązaniem warunkowym może być również obecne zobowiązanie Uczelni, które powstaje na skutek przeszłych zdarzeń i którego nie można wycenić wystarczająco

wiarygodne lub nie jest prawdopodobne, aby wypełnienie tego zobowiązania spowodowało wpływ środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. W związku z tym zobowiązanie takie nie jest prezentowane w bilansie, ale jest opisywane w dodatkowych informacjach i objaśnieniach do sprawozdania finansowego (ujęte w księgach Uczelni w ewidencji pozabilansowej).

Zobowiązanie warunkowe wycenia się w wartości udzielonych gwarancji, poręczeń lub w inny sposób wiarygodnie oszacowanej wartości.

Konto 921 i konto 922

Konta służą do szczegółowej ewidencji kosztów pośrednich poszczególnych projektów. Dotyczy przypadków, gdy zgodnie z zawartymi umowami w projekcie uwzględnia się narzut kosztów pośrednich określony jako ustalony procent kosztów bezpośrednich.

W takiej sytuacji ewidencja na wymienionych kosztach faktycznie poniesionych kosztów umożliwia ich identyfikację.

Konto 930 i konto 931 – Korekty przychodów i kosztów – kwalifikacja według CIT

Konta służą do ujmowania różnic występujących między ewidencją księgową, a kwalifikacją podatkową do CIT zarówno przychodów jak i kosztów kwalifikowanych zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych. Analityka obejmuje zarówno przychody nie podlegające opodatkowaniu, jak i przychody pozabilansowo doliczane do przychodów do opodatkowania oraz koszty w myśl ustawy o podatku od osób prawnych nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów i koszty pozabilansowo doliczane do kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów. Do kont prowadzona jest ewidencja analityczna w podziale na przychody i koszty z uszczegółowieniem każdego tytułu.

930 – Przychody

930-rok-miesiąc-01-% – Przychody nie do opodatkowania (korekta przychodów bilansowych na minus)

930-rok-miesiąc-02-% – Przychody pozabilansowo do opodatkowania (korekta przychodów bilansowych na plus)

931 – Koszty

931-rok-miesiąc-01-% – Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów (korekta kosztów bilansowych na minus)

931-rok-miesiąc-02-% – Koszty pozabilansowe stanowiące koszty uzyskania przychodów (korekta kosztów bilansowych na plus)

Oznaczenie % to znaki analityki przychodów i kosztów według tytułu, np. odsetki naliczone niezapłacone, odsetki budżetowe zapłacone, różnice kursowe z wyceny bilansowej.